OMR No.

ਸਕੂਲ ਆਫ ਐਮੀਨੈਂਸ ਅਤੇ ਮੇਰੀਟੋਰੀਅਸ ਸਕੂਲ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਪ੍ਰੀਖਿਆ (2025-26)

238151

JOINT ENTRANCE EXAMINATION FOR SCHOOL OF EMINENCE & MERITORIOUS SCHOOL (2025-26)

ਜਮਾਤ ਗਿਆਰਵੀਂ (Class XI)

ਸੈੱਟ - ਸੀ
SET - C

ਤਰਕ (ਰੀਜ਼ਨਿੰਗ) ਅਤੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰੀਖਿਆ

(REASONING AND SCHOLASTIC APTITUDE EXAMINATION)

Time : 3 Hours Max. Marks : 150

ਸਮਾਂ : 3 ਘੰਟੇ ਕੁੱਲ ਅੰਕ : 150

INSTRUCTIONS FOR THE CANDIDATES

1. This question paper is in **two** parts.
2. **Part – I** is related to **Reasoning Test** which consists of **30 questions.**
3. **Part – II** relates to **Scholastic Aptitude Test** which consists of **120 questions** relating to six subjects listed below :
   (1) Mathematics : 30
   (2) Science : 30
   (3) Social Studies : 30
   (4) Punjabi : 10
   (5) English : 10
   (6) Hindi : 10
4. Each question carries **one mark**. All questions are **compulsory**.
5. You have been provided an Answer Sheet (OMR) for this question booklet. Darken the circle of correct option of each question in the Answer Sheet (OMR) with **black/blue** ball pen.
6. Rough Work may be done on the blank space provided for this purpose.
7. There is **no negative marking** in this test.
8. Do not use white fluid on Answer Sheet (OMR).

ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

1. ਇਹ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਦੋ ਭਾਗਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ।
2. ਪਹਿਲਾ ਭਾਗ ਤਰਕ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ 30 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
3. ਦੂਜੇ ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਤ ਨਿਮਨ ਦਰਸਾਏ ਛੇ ਵਿਸ਼ਿਆਂ ਦੇ 120 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ।
   (1) ਗਣਿਤ : 30
   (2) ਸਾਇੰਸ : 30
   (3) ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ : 30
   (4) ਪੰਜਾਬੀ : 10
   (5) ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ : 10
   (6) ਹਿੰਦੀ : 10
4. ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਕ ਹੈ। ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ।
5. ਤੁਹਾਨੂੰ ਇਸ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੁਸਤਿਕਾ ਲਈ ਇੱਕ ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ.ਐਮ.ਆਰ.) ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ.ਐਮ.ਆਰ.) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੇ ਗੋਲੇ ਨੂੰ ਕਾਲੇ/ਨੀਲੇ ਬਾਲ ਪੈਨ ਨਾਲ ਭਰ ਕੇ ਦਰਸਾਓ।
6. ਕੱਚਾ ਕੰਮ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।
7. ਇਸ ਪ੍ਰੀਖਿਆ ਵਿੱਚ ਰਿਣਾਤਮਕ (ਨੈਗੇਟਿਵ) ਮਾਰਕਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ।
8. ਉੱਤਰ ਸ਼ੀਟ (ਓ.ਐਮ.ਆਰ.) ਉੱਪਰ ਵਾਈਟ ਫਲਿਊਡ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ।

SEAL

PART – I : REASONING TEST

REASONING (VERBAL & NON-VERBAL) (ਰੀਜ਼ਨਿੰਗ)

1. Choose the **correct** alternative that will continue the same pattern and replace the question mark '?' in the given series :

   120, 99, 80, 63, 48, ?

   (1) 35 (2) 39 (3) 38 (4) 40

   ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਲੜੀ ਵਿੱਚੋਂ '?' ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲਿਖੋ :

   120, 99, 80, 63, 48, ?

   (1) 35 (2) 39 (3) 38 (4) 40

2. Choose the **correct** alternative that will continue the same pattern and replace the question mark (?) in the given series :

   3, 10, 101, ?

   (1) 10101 (2) 10201 (3) 10202 (4) 11012

   ਪੈਟਰਨ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਲਈ ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ ਅਤੇ ਦਿੱਤੀ ਹੋਈ ਲੜੀ ਵਿੱਚੋਂ '?' ਦੀ ਜਗ੍ਹਾ ਤੇ ਲਿਖੋ :

   3, 10, 101, ?

   (1) 10101 (2) 10201 (3) 10202 (4) 11012

3. How many terms are there in the series :

   201, 208, 215, ..., 369

   (1) 23 (2) 24 (3) 25 (4) 26

   ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਅੰਕ ਹਨ :

   201, 208, 215, ..., 369

   (1) 23 (2) 24 (3) 25 (4) 26

4. If F = 6, DEBIT = 40, then EVENT = ?

   (1) 66 (2) 56 (3) 64 (4) 60

   ਜੇਕਰ F = 6 ਹੈ, DEBIT = 40 ਹੈ ਤਾਂ EVENT ਕਿੰਨੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ?

   (1) 66 (2) 56 (3) 64 (4) 60

5. What will be the next term of the given series ?

   4, 11, 7, 14, 10, 17, ...

   (1) 24 (2) 13 (3) 20 (4) 21

   ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੜੀ ਦਾ ਅਗਲਾ ਕ੍ਰਮ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

   4, 11, 7, 14, 10, 17, ...

   (1) 24 (2) 13 (3) 20 (4) 21

6. Based on the given arrangement which of the following groups should be next ?

   AB1, CD4, EF9, GH16, ...

   (1) JI25 (2) IJ25 (3) JI26 (4) JK25

   ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਲੜੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਤੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਸਮੂਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਮੂਹ ਅੱਗੇ ਆਵੇਗਾ ?

   AB1, CD4, EF9, GH16, ...

   (1) JI25 (2) IJ25 (3) JI26 (4) JK25

7. If Sandeep is walking towards North, what direction should he follow so that he will walk towards West ?
(1) Right, Right, Left
(2) Left, Left, Right
(3) Left, Right, Left
(4) Right, Right, Right

ਜੇਕਰ ਸੰਦੀਪ ਉੱਤਰ ਵੱਲ ਚਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਦਿਸ਼ਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਪੱਛਮ ਵੱਲ ਚੱਲੇ ?
(1) ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ
(2) ਖੱਬੇ, ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ
(3) ਖੱਬੇ, ਸੱਜੇ, ਖੱਬੇ
(4) ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ, ਸੱਜੇ

8. What will be integer in place of '?' in the given figure below ?

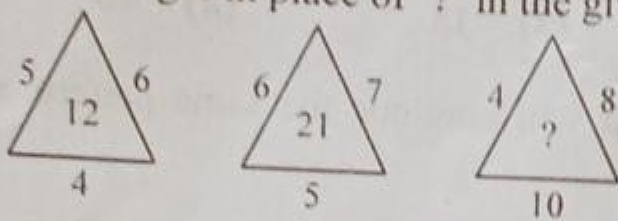

(1) 22
(2) 14
(3) 24
(4) 32

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ '?' ਦੀ ਥਾਂ ਤੇ ਕਿਹੜਾ ਪੂਰਨ ਅੰਕ ਹੋਵੇਗਾ ?

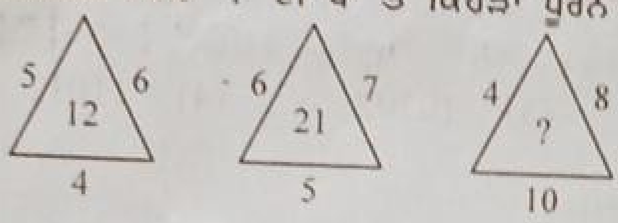

(1) 22
(2) 14
(3) 24
(4) 32

9. Which of the following is 12th to the right of the 10th from the left ?

C 1 % E $ H * C $ 7 $ % 9 @ H L 4 & 2

(1) 1
(2) $
(3) %
(4) @

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਚਿੰਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੇ ਚਿੰਨ੍ਹ ਖੱਬੇ ਤੋਂ 10ਵੇਂ ਦੇ ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ ਦਾ 12ਵਾਂ ਚਿੰਨ੍ਹ ਹੋਵੇਗਾ ?

C 1 % E $ H * C $ 7 $ % 9 @ H L 4 & 2

(1) 1
(2) $
(3) %
(4) @

10. It is given that 'A' is the brother of 'B' and 'C' is the son of 'A'. If 'D' is the brother of 'E' & 'E' is the daughter of 'B', then who is the uncle of 'D' ?
(1) B
(2) C
(3) A
(4) D

ਜੇਕਰ 'A' ਅਤੇ 'B' ਭਰਾ ਹਨ ਅਤੇ 'C', 'A' ਦਾ ਪੁੱਤਰ ਹੈ, ਅਗਰ 'D' ਅਤੇ 'E' ਵੀ ਭਰਾ ਹਨ ਅਤੇ 'E', 'B' ਦੀ ਧੀ ਹੈ ਤਾਂ 'D' ਦਾ ਚਾਚਾ ਕੌਣ ਹੋਵੇਗਾ ?
(1) B
(2) C
(3) A
(4) D

Direction : Arrange the following words in a meaningful order (**Q. Nos. 11-15**) :

ਨਿਰਦੇਸ਼ : ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ 'ਸ਼ਬਦਾਂ' ਨੂੰ ਅਰਥ ਪੂਰਨ ਕ੍ਰਮ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸ਼ਥਿਤ ਕਰੋ (ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 11-15) :

11. (a) Shoulder (b) Wrist (c) Elbow (d) Palm (e) Finger
(1) e, d, b, c, a
(2) c, d, e, b, a
(3) c, a, d, b, e
(4) b, d, e, c, a

12. (a) Key (b) Door (c) Lock (d) Room (e) Switch on
(1) e, a, b, d, c
(2) d, b, a, e, c
(3) d, e, a, c, b
(4) e, d, c, b, a

13. (a) Family (b) Community (c) Member (d) Locality (e) Country
(1) c, a, b, d, e
(2) c, a, d, e, b
(3) c, a, b, e, d
(4) c, a, d, b, e

14. (a) College (b) Child (c) Salary (d) School (e) Employment
(1) a, b, d, c, e (2) b, d, a, e, c (3) d, a, c, e, b (4) e, c, b, a, d

15. (a) Milky way (b) Sun (c) Moon (d) Earth (e) Stars
(1) e, d, b, c, a (2) c, d, b, e, a (3) c, d, e, b, a (4) b, d, e, c, a

16. How many triangles are there in following figure ?
(1) 3
(2) 5
(3) 6
(4) 4

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਤਿਕੋਣ ਹਨ?
(1) 3
(2) 5
(3) 6
(4) 4

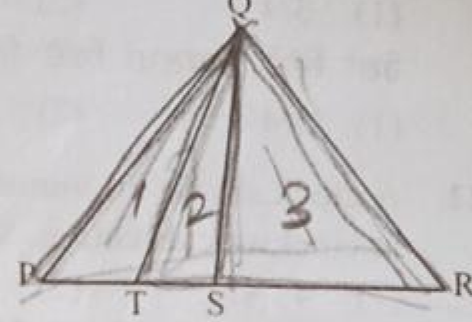

17. Find out the **correct** alternative :

1	4	1
2	2	?

(1) 2 (2) 1 (3) 0 (4) 4

ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :

1	4	1
2	2	?

(1) 2 (2) 1 (3) 0 (4) 4

18. Find out the **correct** alternative :
(1) 739
(2) 719
(3) 729
(4) 829

ਸਹੀ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ :
(1) 739
(2) 719
(3) 729
(4) 829

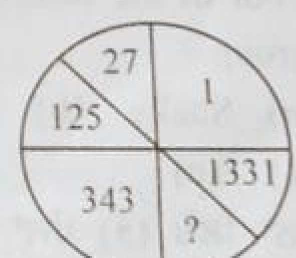

19. Choose the alternative which closely resembles the water image of the given combination 'AIM3b' :
(1) ∀IM3P
(2) ∀IW3q
(3) ∀IW3P
(4) ∀IWƐP

ਉਹ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ ਜੋ ਸੁਮੇਲ 'AIM3b' ਦਾ ਪਾਣੀ ਚਿੱਤਰ ਹੋਵੇ :
(1) ∀IM3P
(2) ∀IW3q
(3) ∀IW3P
(4) ∀IWƐP

20. Choose the alternative which closely resembles the 'Mirror Image' of following given combination '11965' ?

(1) Ƨ∂ϱII (2) 5∂611
(3) 16∂51 (4) Ƨ∂∂II

ਉਹ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣੋ ਜੋ ਸੁਮੇਲ '11965' ਦਾ ਸ਼ੀਸ਼ਾ ਚਿੱਤਰ ਜਾਂ ਮਿਰਰ ਇਮੇਜ਼ ਹੋਵੇ।

(1) Ƨ∂ϱII (2) 5∂611
(3) 16∂51 (4) Ƨ∂∂II

21. The probability that can't exist among the following :

(1) 3/4 (2) −1.5 (3) 0.3 (4) 20%

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿਕਲਪਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸੰਭਾਵਨਾਂ ਸੰਭਵ ਨਹੀਂ?

(1) 3/4 (2) −1.5 (3) 0.3 (4) 20%

22. A clock shows 30 minutes past 2 when both the hands of the clock are rotated by 90° in clockwise direction. What time will the clock show ?

(1) 4 : 45 (2) 5 : 45 (3) 11 : 15 (4) 11 : 45

ਇੱਕ ਘੜੀ 2 ਵੱਜ ਕੇ 30 ਮਿੰਟ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਘੜੀ ਦੀਆਂ ਦੋਵੇਂ ਸੂਈਆਂ ਨੂੰ ਘੜੀ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 90° ਘੁਮਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਘੜੀ ਤੇ ਕੀ ਸਮਾਂ ਹੋਵੇਗਾ?

(1) 4 : 45 (2) 5 : 45 (3) 11 : 15 (4) 11 : 45

23. If 'L' denotes '×', 'M' denotes '÷', 'P' denotes '+' and 'Q' denotes '–', then 8P36M6Q6M2L3 is :

(1) 10 (2) 5 (3) 3/4 (4) 1/6

ਜੇਕਰ 'L' ਦਾ ਮਤਲਬ '×', 'M' ਦਾ ਮਤਲਬ '÷', 'P' ਦਾ ਮਤਲਬ '+' ਅਤੇ 'Q' ਦੀ ਜਗ੍ਹਾਂ ਤੇ '–' ਆਉਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ 8P36M6Q6M2L3 ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ?

(1) 10 (2) 5 (3) 3/4 (4) 1/6

24. Four of the following 5 are alike. Which one is the one that does **not** belong to that group ?

(a) Snake (b) Lizard (c) Turtle (d) Whale (e) Python

(1) (c) (2) (b) (3) (a) (4) (d)

ਹੇਠਾਂ ਲਿਖੇ (5) ਪੰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ (4) ਚਾਰ ਇੱਕ ਸਮਾਨ ਹਨ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਪੰਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਇੱਕ ਵਖਰਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਸਮੂਹ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(a) ਸੱਪ (b) ਛਿਪਕਲੀ (c) ਕੱਛੂਆ (d) ਵੇਲ ਮੱਛੀ (e) ਅਜਗਰ

(1) (c) (2) (b) (3) (a) (4) (d)

25. Clock : Time : : Thermometer : ?

(1) Heat (2) Radiation
(3) Energy (4) Temperature

ਘੜੀ : ਸਮਾਂ : : ਥਰਮਾਮੀਟਰ : ?

(1) ਤਾਪ (2) ਵਿਕਿਰਨ
(3) ਊਰਜਾ (4) ਤਾਪਮਾਨ

26. In a row of students of Jaspreet's class, Jaspreet is 15th from either end of the row. How many students are there in his class ?

(1) 33 (2) 31 (3) 29 (4) 30

ਜਸਪ੍ਰੀਤ ਆਪਣੀ ਜਮਾਤ ਦੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦੀ ਕਤਾਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਿਰੇ ਤੋਂ 15ਵੇਂ ਨੰਬਰ ਤੇ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਜਮਾਤ ਵਿੱਚ ਕੁੱਲ ਕਿੰਨੇ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਹਨ ?

(1) 33 (2) 31 (3) 29 (4) 30

27. Ranjeet was born on Saturday 22nd March, 1982. On what day of the week was he 14 years 7 months and 8 days of Age ?

(1) Sunday (2) Tuesday

(3) Monday (4) Wednesday

ਰਣਜੀਤ ਦਾ ਜਨਮ (ਸ਼ਨੀਵਾਰ) 22 ਮਾਰਚ, 1982 ਨੂੰ ਹੋਇਆ। ਹਫ਼ਤੇ ਦੇ ਕਿਸ ਦਿਨ ਰਣਜੀਤ ਨੂੰ ਉਮਰ 14 ਸਾਲ, 7 ਮਹੀਨੇ ਅਤੇ 8 ਦਿਨ ਆਵੇਗੀ ?

(1) ਐਤਵਾਰ (2) ਮੰਗਲਵਾਰ

(3) ਸੋਮਵਾਰ (4) ਬੁੱਧਵਾਰ

28. 1.12.1991 is the first Sunday of month. Which is the 4th Tuesday of December 1991 ?

(1) 17.12.1991 (2) 24.12.1991

(3) 26.12.1991 (4) 31.12.1991

ਜੇਕਰ ਮਹੀਨੇ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਐਤਵਾਰ 1.12.1991 ਨੂੰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਦਸੰਬਰ 1991 ਵਿੱਚ ਚੌਥਾ ਮੰਗਲਵਾਰ ਕਿਸ ਤਾਰੀਕ ਨੂੰ ਆਵੇਗਾ ?

(1) 17.12.1991 (2) 24.12.1991

(3) 26.12.1991 (4) 31.12.1991

29. In a certain language 'A' is coded as '1', 'B' is coded as '2' and so on. How is 'CORONA' is coded in that language ?

(1) 3151185141 (2) 3151815141

(3) 4115185131 (4) 3151418181

ਇੱਕ ਖਾਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'A' ਨੂੰ '1', 'B' ਨੂੰ '2' ਅਤੇ ਅਗਲੇ ਅੱਖਰਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰਤੀਬ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'CORONA' ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ?

(1) 3151185141 (2) 3151815141

(3) 4115185131 (4) 3151418181

30. In a certain language 'QUESTION' is coded as 'RVFTUJPO'. How is 'BARTER' is coded in that language ?

(1) CBSUFS (2) CBSSFU

(3) UFSCBS (4) CBSFUS

ਇੱਕ ਖਾਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'QUESTION' ਨੂੰ 'RVFTUJPO' ਵਜੋਂ ਕੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਖਾਸ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ 'BARTER' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਿਵੇਂ ਕੋਡ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ?

(1) CBSUFS (2) CBSSFU

(3) UFSCBS (4) CBSFUS

PART – II : SCHOLASTIC APTITUDE TEST

MATHEMATICS (ਗਣਿਤ)

31. $a^2+b+2a\sqrt{b}$ is equal to :

(1) $(\sqrt{a}+\sqrt{b})^2$ (2) $(\sqrt{a}+b)^2$ (3) $(a+\sqrt{b})^2$ (4) $(a+b)^2$

$a^2+b+2a\sqrt{b}$ ਬਰਾਬਰ ਹੈ :

(1) $(\sqrt{a}+\sqrt{b})^2$ (2) $(\sqrt{a}+b)^2$ (3) $(a+\sqrt{b})^2$ (4) $(a+b)^2$

32. If a is the first term of an arithmetic progression and $S_n = 2a_n$, then :

(1) $a_n = 3a$
(2) $3a_n = na$
(3) $(4-\text{n})\,a_n = na$
(4) $5a_n = a$

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅੰਕ ਗਣਿਤਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ a ਪਹਿਲਾ ਪਦ ਹੈ ਅਤੇ $S_n = 2a_n$ ਹੈ, ਤਾਂ :

(1) $a_n = 3a$
(2) $3a_n = na$
(3) $(4-\text{n})\,a_n = na$
(4) $5a_n = a$

33. If the radius of a wire is decreased to one-third and its volume remains the same, then the new length of the wire increases by :

(1) 1 time (2) 3 times (3) 6 times (4) 9 times

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਤਾਰ ਦਾ ਅਰਧਵਿਆਸ ਇੱਕ ਤਿਹਾਈ ਤੋਂ ਘਟਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸਦਾ ਆਇਤਨ ਬਰਾਬਰ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਤਾਰ ਦੀ ਨਵੀਂ ਲੰਬਾਈ ਵਧਦੀ ਹੈ :

(1) 1 ਗੁਣਾ (2) 3 ਗੁਣਾ (3) 6 ਗੁਣਾ (4) 9 ਗੁਣਾ

34. If the area of the sector is one-fourth of the area of whole circle, then the angle subtended at the centre is :

(1) 30° (2) 50° (3) 45° (4) 90°

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਅਰਧਵਿਆਸੀ ਖੰਡ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਪੂਰੇ ਚੱਕਰ ਦੇ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ ਇੱਕ ਚੁਥਾਈ ਹੈ ਤਾਂ ਚੱਕਰ ਦੇ ਕੇਂਦਰ ਤੋਂ ਬਣਿਆ ਕੋਣ ਬਰਾਬਰ ਹੈ :

(1) 30° (2) 50° (3) 45° (4) 90°

35. If radius and height of a right circular cone are equal to r, then curved surface area is :

(1) $2\pi r^2$ (2) $\sqrt{2}\pi r^2$ (3) πr^2 (4) None of these

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸ਼ੰਕੂ ਦਾ ਅਰਧਵਿਆਸ ਅਤੇ ਉਚਾਈ r ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਸਤ੍ਹਾ ਦਾ ਖੇਤਰਫਲ ਹੈ :

(1) $2\pi r^2$ (2) $\sqrt{2}\pi r^2$ (3) πr^2 (4) ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

36. If a solid is made by a right circular cylinder surmounted by a right circular cone with same dimensions, then ratio of volume of whole solid and the volume of cone is :

(1) 4 : 1 (2) 4 : 3 (3) 2 : 3 (4) 1 : 3

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਠੋਸ ਇੱਕ ਬੇਲਨ ਦੇ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੰਕੂ ਰਖ ਕੇ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਬੇਲਨ ਅਤੇ ਸ਼ੰਕੂ ਦੀਆਂ ਵਿਮਾਵਾਂ ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਤਾਂ ਠੋਸ ਅਤੇ ਸ਼ੰਕੂ ਦੇ ਆਇਤਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੈ :

(1) 4 : 1 (2) 4 : 3 (3) 2 : 3 (4) 1 : 3

37. Which of the following quadrants is with positive ordinate and negative abscissa ?

(1) First (2) Second (3) Third (4) Fourth

ਹੇਠ ਲਿਖੀ ਚੌਥਾਈਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਚੌਥਾਈ ਦੀ ਕੋਟੀ ਧਨਾਤਮਕ ਅਤੇ ਭੁਜ ਰਿਣਾਤਮਕ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

(1) ਪਹਿਲੀ (2) ਦੂਜੀ (3) ਤੀਜੀ (4) ਚੌਥੀ

38. If E is any event, then :

(1) $P(E) + P(\text{not } E) = 1$ (2) $P(E) + P(\text{not } E) = 0$
(3) $P(E) + P(\text{not } E) < 1$ (4) $P(E) + P(\text{not } E) > 1$

ਜੇਕਰ E ਕੋਈ ਘਟਨਾ ਹੈ ਤਾਂ :

(1) $P(E) + P($ਨਹੀਂ $E) = 1$ (2) $P(E) + P($ਨਹੀਂ $E) = 0$
(3) $P(E) + P($ਨਹੀਂ $E) < 1$ (4) $P(E) + P($ਨਹੀਂ $E) > 1$

39. Which of the following pairs of distinct lines are parallel lines ?

(1) $2x + 3y = 1, 4x - 6y = 2$ (2) $2x - 3y = 1, 2x + 3y = 1$
(3) $2x - 3y = 1, 4x + 6y = 2$ (4) $2x - 3y = 1, 4x - 6y = 1$

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਖਰੀਆਂ ਰੇਖਾਵਾਂ ਦੇ ਜੋੜਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸਮਾਂਤਰ ਰੇਖਾਵਾਂ ਹਨ ?

(1) $2x + 3y = 1, 4x - 6y = 2$ (2) $2x - 3y = 1, 2x + 3y = 1$
(3) $2x - 3y = 1, 4x + 6y = 2$ (4) $2x - 3y = 1, 4x - 6y = 1$

40. Point of intersection of the lines $y = 5x$ and $5y = x$ is :

(1) (5, 5) (2) (0, 5) (3) (5, 0) (4) (0, 0)

ਰੇਖਾਵਾਂ $y = 5x$ ਅਤੇ $5y = x$ ਦਾ ਕਾਟ ਬਿੰਦੂ ਹੈ :

(1) (5, 5) (2) (0, 5) (3) (5, 0) (4) (0, 0)

41. A cyclic square of side x units is drawn in a circle, then radius of the circle is :

(1) $2x$ units (2) $\frac{x}{2}$ units (3) $\sqrt{2}x$ units (4) $\frac{x}{\sqrt{2}}$ units

ਇੱਕ ਚੱਕਰੀ ਵਰਗ ਦੀਆਂ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ x ਇਕਾਈ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇੱਕ ਚੱਕਰ ਵਿਚਕਾਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਚੱਕਰ ਦਾ ਅਰਧਵਿਆਸ ਹੈ :

(1) $2x$ ਇਕਾਈ (2) $\frac{x}{2}$ ਇਕਾਈ (3) $\sqrt{2}x$ ਇਕਾਈ (4) $\frac{x}{\sqrt{2}}$ ਇਕਾਈ

42. If $P(E)$ is the probability of happening of any event, then :

(1) $0 < P(\text{not } E) < 1$ (2) $0 \le P(\text{not } E) \le 1$
(3) $P(\text{not } E) \ge 1$ (4) None of these

ਜੇਕਰ $P(E)$ ਕਿਸੀ ਘਟਨਾ ਦੇ ਹੋਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਤਾਂ :

(1) $0 < P($ਨਹੀਂ $E) < 1$ (2) $0 \le P($ਨਹੀਂ $E) \le 1$
(3) $P($ਨਹੀਂ $E) \ge 1$ (4) ਇਹਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

43. If ab is the difference between the mean and median of the numbers 2, 3, 4, 7, 104 and $a = \frac{19}{3}$, then b is :

(1) $\frac{72}{19}$ (2) $\frac{63}{19}$ (3) $\frac{60}{19}$ (4) $\frac{70}{19}$

ਜੇਕਰ ab ਸੰਖਿਆਵਾਂ 2, 3, 4, 7, 104 ਦੇ ਮਧਮਾਨ ਅਤੇ ਮਧਿਕਾ ਵਿਚਕਾਰ ਫ਼ਰਕ ਹੈ ਅਤੇ $a = \frac{19}{3}$ ਹੈ

ਤਾਂ b ਬਰਾਬਰ ਹੈ :

(1) $\frac{72}{19}$ (2) $\frac{63}{19}$ (3) $\frac{60}{19}$ (4) $\frac{70}{19}$

44. If in the figure, BC is the diameter, radius of circle is 5 cm and $AB = 6$ cm, then AC is :

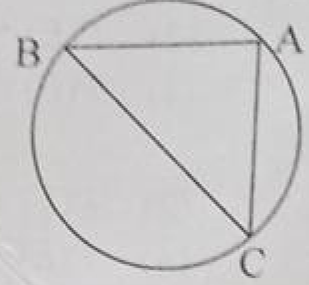

(1) 8 cm (2) 11 cm (3) 10 cm (4) 30 cm

ਜੇਕਰ ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ BC ਵਿਆਸ ਹੈ, ਚੱਕਰ ਦਾ ਅਰਧਵਿਆਸ 5 cm ਹੈ ਅਤੇ $AB = 6$ cm ਤਾਂ AC ਬਰਾਬਰ ਹੈ :

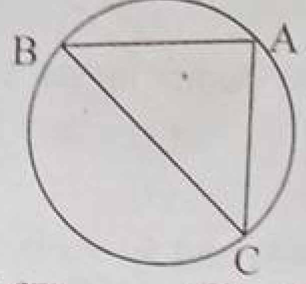

(1) 8 cm (2) 11 cm (3) 10 cm (4) 30 cm

45. If the radius and height of a right circular cone and a right circular cylinder are equal respectively, then the ratio of their volume is :

(1) 1 : 2 (2) 1 : 3 (3) 4 : 3 (4) 2 : 3

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਸ਼ੰਕੂ ਅਤੇ ਇੱਕ ਬੇਲਨ ਦਾ ਅਰਧਵਿਆਸ ਅਤੇ ਉਚਾਈ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਆਇਤਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੈ :

(1) 1 : 2 (2) 1 : 3 (3) 4 : 3 (4) 2 : 3

46. If the length of the shadow is equal to the length of the tree, then angle of elevation of the sun is :

(1) 90° (2) 60°
(3) 45° (4) 30°

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਰੁੱਖ ਦੇ ਪਰਛਾਵੇਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਰੁੱਖ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਸੂਰਜ ਦਾ ਉਚਾਣ ਕੋਣ ਹੈ :

(1) 90° (2) 60°
(3) 45° (4) 30°

47. Which of the following is **true** ?

(1) $\sin^2\theta + \tan^2(90° - \theta) = 1$
(2) $\cos^2\theta + \cos^2(90° - \theta) = 1$
(3) $\sin^2\theta + \cos^2\theta = 0$
(4) $\sec^2\theta - \sec^2(90° - \theta) = 1$

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ ?

(1) $\sin^2\theta + \tan^2(90° - \theta) = 1$
(2) $\cos^2\theta + \cos^2(90° - \theta) = 1$
(3) $\sin^2\theta + \cos^2\theta = 0$
(4) $\sec^2\theta - \sec^2(90° - \theta) = 1$

48. Value of $(\sin 45° \cdot \cot 30° \cdot \sec 60° \cdot \cos 90° \cdot \tan 60°)^{3/2}$ is :

(1) 1 (2) $\left(\frac{3}{4\sqrt{2}}\right)^{3/2}$ (3) $\left(\frac{3}{2\sqrt{2}}\right)^{3/2}$ (4) 0

$(\sin 45° \cdot \cot 30° \cdot \sec 60° \cdot \cos 90° \cdot \tan 60°)^{3/2}$ ਦਾ ਮੁੱਲ ਹੈ :

(1) 1 (2) $\left(\frac{3}{4\sqrt{2}}\right)^{3/2}$ (3) $\left(\frac{3}{2\sqrt{2}}\right)^{3/2}$ (4) 0

49. Which of the following statement is **not** true ?

(1) If triangles are congruent, then triangles are similar.

(2) If triangles are similar, then triangles are congruent.

(3) If triangles are similar, then the ratio of lengths of their corresponding sides are equal.

(4) All of the above

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਕਥਨਾ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ?

(1) ਜੇਕਰ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਇੱਕਸਾਰ ਹਨ ਤਾਂ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਸਮਾਨ ਹਨ।

(2) ਜੇਕਰ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਸਮਾਨ ਹਨ ਤਾਂ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਇੱਕਸਾਰ ਹਨ।

(3) ਜੇਕਰ ਤ੍ਰਿਭੁਜ ਸਮਾਨ ਹਨ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਦੀਆਂ ਅਨੁਸਾਰੀ ਭੁਜਾਵਾਂ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਬਰਾਬਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

(4) ਉੱਤੇ ਲਿਖੇ ਸਾਰੇ

50. If A is sure event and B is any other event, then :

(1) $P(A) . P(B) = 1$ (2) $P(A) . P(B) = P(A)$

(3) $P(A) . P(B) = P(B)$ (4) $P(A) . P(B) = 0$

ਜੇਕਰ A ਇੱਕ ਯਕੀਨੀ ਘਟਨਾ ਹੈ ਅਤੇ B ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਘਟਨਾ ਹੈ ਤਾਂ :

(1) $P(A) . P(B) = 1$ (2) $P(A) . P(B) = P(A)$

(3) $P(A) . P(B) = P(B)$ (4) $P(A) . P(B) = 0$

51. Which of the following depends on the extreme values of the data ?

(1) Mode (2) Median

(3) Mean (4) Both Mean and Mode

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਅੰਕੜਿਆਂ ਦੇ ਸਿਖਰ ਮੁੱਲਾਂ ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ?

(1) ਬਹੁਲਕ (2) ਮਧਿਕਾ

(3) ਮਧਮਾਨ (4) ਮਧਮਾਨ ਅਤੇ ਬਹੁਲਕ ਦੋਵੇਂ

52. If roots of a quadratic equation are 4 and −3, then the quadratic equation is :

(1) $x^2 - x - 12 = 0$ (2) $x^2 + x - 12 = 0$

(3) $x^2 + 7x - 12 = 0$ (4) $x^2 - 7x + 12 = 0$

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਦੋ ਘਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣ ਦੇ ਮੂਲ 4 ਅਤੇ −3 ਹਨ ਤਾਂ ਦੋ ਘਾਤੀ ਸਮੀਕਰਣ ਹੈ :

(1) $x^2 - x - 12 = 0$ (2) $x^2 + x - 12 = 0$

(3) $x^2 + 7x - 12 = 0$ (4) $x^2 - 7x + 12 = 0$

53. In an arithmetic progression, which of the following is **true** ?

(1) $a_n = a + (n + 1)d$ (2) $a_n = S_n - S_{n-1}$

(3) $a_n = S_{n+1} - S_n$ (4) $a_n = a - (n - 1)d$

ਇੱਕ ਅੰਕ ਗਣਿਤਕ ਲੜੀ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਹੀ ਹੈ?

(1) $a_n = a + (n + 1)d$ (2) $a_n = S_n - S_{n-1}$

(3) $a_n = S_{n+1} - S_n$ (4) $a_n = a - (n - 1)d$

54. If the roots of $cx^2+bx+c=0$ are real, then :

(1) $(b-2c)(b+2c)\geq 0$ (2) $(b-2c)(b+2c)<0$

(3) $b^2+4c^2\geq 0$ (4) $4b^2-c^2<0$

ਜੇਕਰ $cx^2+bx+c=0$ ਦੇ ਮੂਲ ਵਾਸਤਵਿਕ ਹਨ ਤਾਂ :

(1) $(b-2c)(b+2c)\geq 0$ (2) $(b-2c)(b+2c)<0$

(3) $b^2+4c^2\geq 0$ (4) $4b^2-c^2<0$

55. If the roots of $ax^2+bx+c=0$ are unequal, then which of the following number creates the difference between the roots ?

(1) b^2+4ac (2) $-\dfrac{b}{2a}$ (3) b^2-4ac (4) $\dfrac{c}{a}$

ਜੇਕਰ $ax^2+bx+c=0$ ਦੇ ਮੂਲ ਗੈਰ-ਬਰਾਬਰ ਹਨ ਤਾਂ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਸੰਖਿਆ ਦੋਹਾਂ ਮੂਲਾਂ ਵਿੱਚ ਫ਼ਰਕ ਪੈਦਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ?

(1) b^2+4ac (2) $-\dfrac{b}{2a}$ (3) b^2-4ac (4) $\dfrac{c}{a}$

56. Which of the following is the smallest positive integer that can be expressed as the sum of cubes of two natural numbers in two different ways ?

(1) 1726 (2) 1727 (3) 1728 (4) 1729

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਸਭਤੋਂ ਛੋਟੀ ਧਨਾਤਮਕ ਸੰਪੂਰਨ ਸੰਖਿਆ ਹੈ ਜਿਸਨੂੰ ਦੋ ਵਖਰੇ ਤਰੀਕਿਆਂ ਨਾਲ ਦੋ ਪ੍ਰਾਕਰਤਿਕ ਸੰਖਿਆਂਵਾਂ ਦੇ ਘਣ ਦੇ ਜੋੜ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਦਰਸ਼ਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

(1) 1726 (2) 1727 (3) 1728 (4) 1729

57. If $13x+12y=49$, $12x+13y=51$, then sum of x and y is :

(1) 2 (2) 4 (3) 8 (4) 16

ਜੇਕਰ $13x+12y=49$, $12x+13y=51$ ਹੈ, ਤਾਂ x ਅਤੇ y ਦਾ ਜੋੜ ਹੈ :

(1) 2 (2) 4 (3) 8 (4) 16

58. The abscissa of origin is :

(1) 0 (2) −1 (3) 1 (4) None of these

ਮੂਲ ਬਿੰਦੂ ਦਾ ਭੁਜ ਹੈ :

(1) 0 (2) −1 (3) 1 (4) ਇਹਨਾ ਵਿਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

59. If radius of a sphere and length of the edge of the cube are same, then the ratio of their volumes is :

(1) 4 : 3 (2) 88 : 21 (3) 44 : 21 (4) 15 : 4

ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਗੋਲੇ ਦਾ ਅਰਧਵਿਆਸ ਅਤੇ ਇੱਕ ਘਣ ਦੇ ਕਿਨਾਰੇ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹਨਾ ਦੇ ਆਇਤਨ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਹੈ :

(1) 4 : 3 (2) 88 : 21 (3) 44 : 21 (4) 15 : 4

60. Which of the following represents $\sin\theta$?

(1) $1-\cos^2\theta$ (2) $1-\sin^2\theta$ (3) $\sec\theta\tan\theta$ (4) $\tan\theta\cos\theta$

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਚੋਂ ਕਿਹੜਾ $\sin\theta$ ਨੂੰ ਦਰਸ਼ਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

(1) $1-\cos^2\theta$ (2) $1-\sin^2\theta$ (3) $\sec\theta\tan\theta$ (4) $\tan\theta\cos\theta$

61. Whose chromosomes are responsible for determining the sex of a child in human beings ?

(1) Female
(2) Male
(3) Both
(4) None

ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਦਾ ਗੁਣਸੂਤਰ ਬੱਚੇ ਦਾ ਲਿੰਗ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

(1) ਮਾਦਾ ਦਾ
(2) ਨਰ ਦਾ
(3) ਦੋਹਾਂ ਦਾ
(4) ਕਿਸੇ ਦਾ ਵੀ ਨਹੀਂ

62. Speed of light in vacuum is :

(1) 6×10^8 m/s
(2) 3×10^8 m/s
(3) 6×10^{10} m/s
(4) 3×10^{10} m/s

ਖਲਾਅ (vacuum) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਦੀ ਚਾਲ ਕਿਹੜੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?

(1) 6×10^8 m/s
(2) 3×10^8 m/s
(3) 6×10^{10} m/s
(4) 3×10^{10} m/s

63. Biotic component in an ecosystem comprises of :

(1) Temperature
(2) Wind
(3) Living Organism
(4) Soil

ਪਰਿਸਥਿਤਿਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਘਟਕ ਜੀਵ ਘਟਕ ਹੈ ?

(1) ਤਾਪ
(2) ਹਵਾ
(3) ਸਜੀਵ
(4) ਮਿੱਟੀ

64. An electron enters a magnetic field at right angles to it as shown in fig.

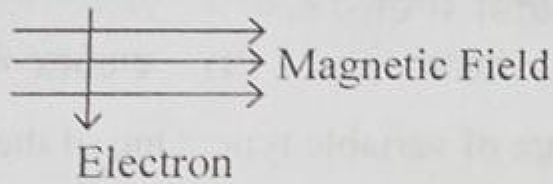

The direction of force acting on the electron will be :

(1) To the right
(2) To the left
(3) Out of the page
(4) Into the page

ਕੋਈ ਇਲੈਕਟਰਾਨ ਕਿਸੇ ਚੁੰਬਕੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਖੇਤਰ ਦੀ ਲੰਬ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹੈ ? (ਚਿੱਤਰ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਅਨੁਸਾਰ)

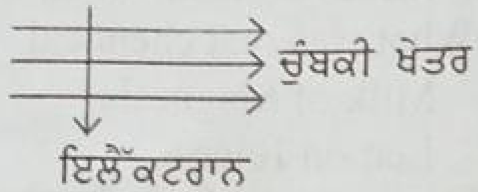

ਇਲੈਕਟਰਾਨ ਉੱਤੇ ਲੱਗੇ ਬਲ ਦੀ ਦਿਸ਼ਾ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ?

(1) ਸੱਜੇ ਪਾਸੇ
(2) ਖੱਬੇ ਪਾਸੇ
(3) ਕਾਗਜ਼ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਵੱਲ ਆਉਂਦੇ ਹੋਏ
(4) ਕਾਗਜ਼ ਤੋਂ ਅੰਦਰ ਵੱਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋਏ

65. An electric iron which consumes 1 kW electric power at 220 V, a current of 4.54 A will flow in the circuit. In this case which type of fuse is used ?
(1) 1 A (2) 2 A (3) 3 A (4) 5 A
ਬਿਜਲਈ ਪ੍ਰੈੱਸ ਦੇ ਸਰਕਟ ਵਿੱਚ ਜੋ 1 kW ਦੀ ਬਿਜਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਵਰਤਦੀ ਹੈ ਜਦ ਉਸ ਨੂੰ 220 V ਤੇ ਚਾਲੂ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਤਾਂ 4.54 A ਦੀ ਬਿਜਲਈ ਧਾਰਾ ਉਸ ਵਿੱਚੋਂ ਪ੍ਰਵਾਹਿਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜਾ ਫਿਊਜ਼ ਵਰਤਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ?
(1) 1 A (2) 2 A (3) 3 A (4) 5 A

66. One day Sukhman observed buds in the notches along the leaf margin. She saw when these buds fall on the soil, they develop into new plants. Name that plant :
(1) Bryophyllum (2) Spirogyra (3) Hydra (4) Planaria
ਇੱਕ ਦਿਨ ਸੁਖਮਨ ਨੇ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀ ਕਿਨਾਰੀ ਉੱਤੇ ਵਿਕਸਿਤ ਕਲੀਆਂ ਵੇਖਿਆਂ। ਇਹ ਕੱਲੀਆਂ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਡਿਗਣ ਉਪਰਾਂਤ ਨਵੇਂ ਪੌਦੇ ਵੱਜੋਂ ਵਿਕਸਿਤ ਹੋ ਗਈਆਂ। ਉਸ ਪੌਦਾ ਦਾ ਨਾਂ ਕੀ ਹੈ ?
(1) ਬ੍ਰਾਇਓਫਾਈਲਮ (2) ਸਪਾਇਰੋਗਾਇਰਾ (3) ਹਾਈਡਰਾ (4) ਪਲੇਨੇਰੀਆ

67. Which hormone is responsible for dramatic changes in male as they approach the age of 10-12 years ?
(1) Oestrogen (2) Testosterone (3) Insulin (4) Adrenaline
ਤੁਹਾਡਾ ਦੋਸਤ 10-12 ਸਾਲ ਦਾ ਹੋਣ ਤੇ ਉਸਦੇ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਨਾਟਕੀ ਅੰਤਰ ਵੇਖੇ ਗਏ। ਨਰ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਹਾਰਮੋਨ ਦਾ ਰਸਾਓ ਜ਼ੁੰਮੇਵਾਰ ਹੈ ?
(1) ਈਸਟਰੋਜਨ (2) ਟੈਸਟੋਸਟੀਰੋਨ (3) ਇੰਸੂਲਿਨ (4) ਐਡਰਿਨੇਲਿਨ

68. Among the following which one is sweet-smelling substance used for making perfumes and as flavoring agent ?
(1) Ester (2) Acetone (3) Vinegar (4) Formic Acid
ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਪਦਾਰਥ ਮਿੱਠੀ ਗੰਧ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਹੈ ? ਇਸ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਇੱਤਰ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਸੁਆਦ ਉਤਪੰਨ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਰਕਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ?
(1) ਐਸੱਟਰ (2) ਐਸੀਟੋਨ (3) ਸਿਰਕਾ (4) ਫਾਰਮਿਕ ਐਸਿਡ

69. Gold is used for making jewellery. They are of variable type. One of them is very soft. Identify it.
(1) 22 carat (2) 18 carat (3) 24 carat (4) 14 carat
ਸੋਨਾ ਗਹਿਣੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਕਈ ਕਿਸਮਾਂ ਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਕਿਸਮ ਬਹੁਤ ਹੀ ਨਰਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਗਹਿਣੇ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਠੀਕ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਵਿੱਚੋਂ ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ ਕਿ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਨਰਮ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ?
(1) 22 ਕੈਰਟ (2) 18 ਕੈਰਟ (3) 24 ਕੈਰਟ (4) 14 ਕੈਰਟ

70. One day Anju stung by a honey-bee. Bee sting leaves an acid which causes pain and irritation. Her teacher applied some chemical. What was that chemical ?
(1) Baking Soda (2) Milk of Magnesia
(3) Calcium Phosphate (4) Lemon Juice
ਅੰਜੂ ਨੂੰ ਸ਼ਹਿਦ ਮੱਖੀ ਨੇ ਡੰਗ ਮਾਰਿਆ। ਸ਼ਹਿਦ ਮੱਖੀ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ਾਬ ਛੱਡਦੀ ਹੈ ਜਿਸਦੇ ਕਾਰਨ ਦਰਦ ਅਤੇ ਜਲਣ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਉੱਸਦੀ ਅਧਿਆਪਕਾ ਨੇ ਡੰਗ ਮਾਰੇ ਸਥਾਨ ਤੇ ਇੱਕ ਰਸਾਇਣ ਲਗਾਇਆ। ਉਹ ਰਸਾਇਣ ਕੀ ਸੀ ?
(1) ਮਿੱਠਾ ਸੋਡਾ (2) ਮਿਲਕ ਆਫ ਮੈਗਨੀਸ਼ਿਆ
(3) ਕੈਲਸ਼ੀਅਮ ਫਾਸਫੇਟ (4) ਨਿੰਬੂ ਦਾ ਰਸ

71. What would happen if north pole of a magnet comes closer to the north pole of another magnet ?
(1) Attract each other
(2) Repel each other
(3) Electromagnet
(4) Sollenoid

ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਚੁੰਬਕ ਦਾ ਉੱਤਰੀ ਧਰੁਵ ਦੂਜੇ ਚੁੰਬਕ ਦੇ ਉੱਤਰੀ ਧਰੁਵ ਦੇ ਨੇੜੇ ਲਿਜਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
(1) ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਖਿਚਦੇ ਹਨ
(2) ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਨੂੰ ਧਕਦੇ ਹਨ
(3) ਬਿਜਲ ਚੁੰਬਕ
(4) ਸੋਲੇਨਾਇਡ

72. Ranjit is suffering from hypermetropia. Doctor advised him convex lens. Suppose power of convex lens is 2 Dioptre, what will be its focal length ?
(1) 20 cm
(2) 40 cm
(3) 10 cm
(4) 50 cm

ਰਣਜੀਤ ਦੂਰ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਰੋਗ ਨਾਲ ਪੀੜਿਤ ਹੈ। ਡਾਕਟਰ ਨੇ ਉਸਨੂੰ ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼ ਲਗਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜੇਕਰ ਉੱਤਲ ਲੈਨਜ਼ 2 Dioptre ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸਦੀ ਫੋਕਸ ਦੂਰੀ ਕੀ ਹੋਵੇਗੀ ?
(1) 20 cm
(2) 40 cm
(3) 10 cm
(4) 50 cm

73. When you have a problem of indigestion, you visit a doctor. The doctor will give you :
(1) Antibiotic (2) Analgesic (3) Antacid (4) Antiseptic

ਬਦਹਜ਼ਮੀ ਦੀ ਹਾਲਤ ਹੋਣ ਤੇ ਤੁਸੀਂ ਡਾਕਟਰ ਕੋਲ ਜਾਂਦੇ ਹੋ ? ਡਾਕਟਰ ਤੁਹਾਨੂੰ ਕਿਹੜੀ ਦਵਾਈ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?
(1) ਐਂਟੀਬਾਇਓਟਿਕ (2) ਐਨਾਲਜੇਸਿਕ (3) ਐਂਟਐਸਿਡ (4) ਐਂਟੀਸੈਪਟਿਕ

74. The gap between two neurons is called :
(1) Dendrite (2) Synapse (3) Axon (4) Impulse

ਦੋ ਨਿਊਰਾਨਾਂ ਵਿਚਲੀ ਖਾਲੀ ਥਾਂ ਨੂੰ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ :
(1) ਡੈਂਡਰਾਇਟ (2) ਸਾਇਨੈਪਸ (3) ਐਕਸਾੱਨ (4) ਆਵੇਗ

75. Gurjeet is not able to see clearly blackboard when sits on back bench of the class, but can see clearly her book. She is suffering from :
(1) Short sightedness
(2) Long sightedness
(3) Cataract
(4) None

ਗੁਰਜੀਤ ਨੂੰ ਕਲਾਸ ਵਿੱਚ ਪਿਛੇ ਬੈਠਣ ਤੇ ਬਲੈਕ ਬੋਰਡ ਸਪਸਟ ਨਜ਼ਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਪਰ ਉਹ ਆਪਣੀ ਕਿਤਾਬ ਪੜ੍ਹ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਗੁਰਜੀਤ ਕਿਸ ਬਿਮਾਰੀ ਤੋਂ ਪੀੜਿਤ ਹੈ ?
(1) ਨਿਕਟ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੋਸ਼
(2) ਦੂਰ-ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀ ਦੋਸ਼
(3) ਕੇਟਾਰਕਟ
(4) ਕੋਈ ਨਹੀਂ

76. The breakdown of pyruvate to give carbon dioxide, water and energy takes place in :
(1) Cytoplasm
(2) Mitochondria
(3) Chloroplast
(4) Nucleus

ਕਿਸ ਵਿੱਚ ਪਾਇਰੂਵੇਟ ਟੁੱਟ ਕੇ ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ, ਪਾਣੀ ਅਤੇ ਊਰਜਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ?
(1) ਸਾਈਟੋਪਲਾਜ਼ਮ
(2) ਮਾਈਟੋਕਾਂਡ੍ਰੀਆ
(3) ਕਲੋਰੋਪਲਾਸਟ
(4) ਕੇਂਦਰਕ

77. Surjit digs a pit in his garden and puts the following items in it. Which will decompose ?

(1) Paper Cups
(2) Rubber Slippers
(3) Glass Bowls
(4) Metal Clip

ਸੁਰਜੀਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਬਾਗ ਵਿੱਚ ਖੱਡਾ (Pit) ਖੋਦ ਕੇ ਹੇਠ ਦਿੱਤੀਆਂ ਚੀਜਾਂ ਨੂੰ ਪਾਇਆ। ਇਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋ ਕਿਹੜੀ ਵਿਘਟਿਤ ਹੋਵੇਗੀ ?

(1) ਪੇਪਰ ਕੱਪ
(2) ਰਬੜ ਦੇ ਜੁੱਤੇ
(3) ਕੱਚ ਦੇ ਡੋਂਗੇ
(4) ਧਾਤ ਦੀ ਕਲਿੱਪ

78. The ozone layer of the atmosphere shields the earth's surface from ultraviolet radiation of the Sun. Which of these is likely to increase in humans with the depletion of ozone layer ?

(1) AIDS
(2) COVID
(3) JAUNDICE
(4) SKIN CANCER

ਵਾਯੂਮੰਡਲ ਦੀ ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਸੂਰਜ ਤੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪਰਾਵੈਂਗਣੀ ਵਿਕਿਰਨਾਂ ਤੋਂ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤਹ ਨੂੰ ਬਚਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਓਜ਼ੋਨ ਪਰਤ ਦੀ ਹਾਨੀ ਨਾਲ ਮਨੁੱਖਾਂ ਵਿੱਚ ਕਿਸਦਾ ਵਾਧਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ?

(1) ਏਡਜ਼
(2) ਕੋਵਿਡ
(3) ਪੀਲਿਆ
(4) ਚਮੜੀ ਦਾ ਕੈਂਸਰ

79. Which of these devices works due to the magnetic effect of electric current ?

(1) LED Bulb
(2) Electric Bell
(3) Electric Heater
(4) Mobile Charger

ਕਿਹੜਾ ਯੰਤਰ ਬਿਜਲੀ ਧਾਰਾ ਦੇ ਚੁੰਬਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਅਧੀਨ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

(1) LED ਬਲਬ
(2) ਬਿਜਲੀ ਦੀ ਘੰਟੀ
(3) ਬਿਜਲਈ ਹੀਟਰ
(4) ਮੋਬਾਇਲ ਚਾਰਜਰ

80. Three resistors are connected in parallel combination in the circuit as shown :

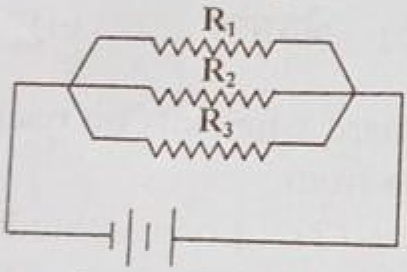

What is equivalent resistance of the circuit ?

(1) Less than 1 Ω
(2) 1 Ω
(3) 2 Ω
(4) More than 2 Ω

ਸਰਕਟ ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧਾਂ ਨੂੰ ਸਮਾਨਾਂਤਰ ਬੱਧ ਵਿੱਚ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ (ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦਿਖਾਇਆ ਹੈ) :

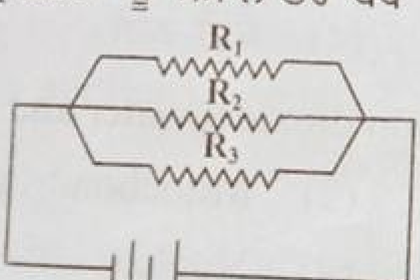

ਸਰਕਟ ਦਾ ਕੁੱਲ ਪ੍ਰਤੀਰੋਧ ਕੀ ਹੋਵੇਗਾ ?

(1) 1 Ω ਤੋਂ ਘੱਟ
(2) 1 Ω
(3) 2 Ω
(4) 2 Ω ਤੋਂ ਵੱਧ

81. What does the symbol mean in an electric circuit ?

(1) Switch (2) Wire joint

(3) Electric bulb (4) Variable resistance

ਬਿਜਲਈ ਸਰਕਟ ਵਿੱਚ ਸੰਕੇਤ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

(1) ਸਵਿੱਚ (2) ਤਾਰ ਜੋੜ

(3) ਬਿਜਲੀ ਬਲਬ (4) ਪਰਿਵਰਤੀ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧਕ

82. The table shows four different materials and their resistivity :

Material	Resistivity (Ωm)
Material 1	1.62×10^{-8}
Material 2	100×10^{-6}
Material 3	6.84×10^{-8}
Material 4	44×10^{-6}

Which material is the best conductor of electricity ?

(1) Material 1 (2) Material 2 (3) Material 3 (4) Material 4

ਦਿੱਤੇ ਹੋਏ ਟੇਬਲ ਵਿੱਚ ਚਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਪਦਾਰਥਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਤਿਰੋਧਕਤਾ ਦਰਸਾਈ ਗਈ ਹੈ :

ਪਦਾਰਥ	ਪ੍ਰਤਿਰੋਧਕਤਾ (Ωm)
ਪਦਾਰਥ 1	1.62×10^{-8}
ਪਦਾਰਥ 2	100×10^{-6}
ਪਦਾਰਥ 3	6.84×10^{-8}
ਪਦਾਰਥ 4	44×10^{-6}

ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਬਿਜਲੀ ਦਾ ਸੱਭ ਤੋਂ ਵਧਿਆ ਸੁਚਾਲਕ ਹੈ ?

(1) ਪਦਾਰਥ 1 (2) ਪਦਾਰਥ 2 (3) ਪਦਾਰਥ 3 (4) ਪਦਾਰਥ 4

83. What type of image is formed on the retina ?

(1) Virtual and Inverted (2) Real and Inverted

(3) Virtual and Erect (4) Real and Erect

ਰੈਟਿਨਾ ਤੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਤੀਬਿੰਬ ਬਣਦਾ ਹੈ ?

(1) ਅਭਾਸੀ ਅਤੇ ਉਲਟਾ (2) ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਤੇ ਉਲਟਾ

(3) ਅਭਾਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ (4) ਵਾਸਤਵਿਕ ਅਤੇ ਸਿੱਧਾ

84. Which of the following diseases is caused by a sexually transmissible bacterium ?

(1) Wart (2) Cholera (3) Influenza (4) Gonorrhoea

ਬੈਕਟੀਰੀਆ ਕਿਸ ਰੋਗ ਦਾ ਸੰਚਾਰਨ ਲਿੰਗੀ ਕਿਰਿਆ ਦੁਆਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ?

(1) ਵਾਰਟ (2) ਹੈਜ਼ਾ (3) ਇਨਫਲੂਐਨਜ਼ਾ (4) ਗੋਨੇਰੀਆ

85. Which of these health conditions is caused by hormonal imbalance in the body ?

(1) Scurvy (2) Typhoid (3) Diabetes (4) Common Cold

ਹਾਰਮੋਨ ਦਾ ਅਸੰਤੁਲਿਤ ਹੋਣਾ ਸਰੀਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਮਾੜੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ?

(1) ਸਕਰਵੀ (2) ਟਾਈਫਾਇਡ (3) ਸੁਗਰ ਰੋਗ (4) ਜ਼ੁਕਾਮ

86. Which of these is another way of representing the bonds between the atoms of a nitrogen molecules ?

(1) N ⦂ N (2) N ✕ N (3) $N \equiv N$ (4) $N - N$

ਨਾਈਟਰੋਜਨ ਦੇ ਪਰਮਾਣਵੀ ਅਣੂ ਨੂੰ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਰਸਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ?

(1) N ⦂ N (2) N ✕ N (3) $N \equiv N$ (4) $N - N$

87. Acid + Metal → Salt + X

What is X in the equation ?

(1) Hydrogen (2) Carbon dioxide

(3) Water (4) Nitrogen

ਤੇਜ਼ਾਬ + ਧਾਤ → ਲੂਣ + X

ਸਮੀਕਰਨ ਵਿੱਚ X ਕੀ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ?

(1) ਹਾਈਡ੍ਰੋਜਨ (2) ਕਾਰਬਨ ਡਾਈਆਕਸਾਈਡ

(3) ਪਾਣੀ (4) ਨਾਈਟਰੋਜਨ

88. How many atoms of sulphur will react with one atom of magnesium to form a compound ?

(1) One (2) Two (3) Three (4) Four

ਯੋਗਿਕ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਲਫਰ ਦੇ ਕਿੰਨੇ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਮੈਗਨੀਸ਼ੀਅਮ ਦੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣੂ ਨਾਲ ਕਿਰਿਆ ਕਰਨਗੇ ?

(1) ਇੱਕ (2) ਦੋ (3) ਤਿੰਨ (4) ਚਾਰ

89. Surjit was advised by her teacher to wear gloves and use forceps while dipping the pH paper in the liquid. What was the reason for this advice ?

(1) Gloves keep the hands warm

(2) Forceps looks beautiful

(3) Gloves protect hands from corrosive liquids

(4) No need to use while handling liquids

ਸੁਰਜੀਤ ਦੇ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਸੁਰਜੀਤ ਨੂੰ ਦ੍ਰਵ ਵਿੱਚ pH ਪੇਪਰ ਡੁਬੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੱਥਾਂ ਤੇ ਦਸਤਾਨੇ ਅਤੇ ਚਿਮਟੀ (forcep) ਵਰਤਣ ਦੀ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ। ਕਿਸ ਕਾਰਣ ਅਧਿਆਪਕ ਨੇ ਇਹ ਸਲਾਹ ਦਿੱਤੀ, ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੱਸੋ ?

(1) ਦਸਤਾਨੇ ਹੱਥਾਂ ਨੂੰ ਗਰਮ ਰੱਖਦੇ ਹਨ।

(2) ਚਿਮਟੀ ਵਰਤਣ ਵਿੱਚ ਸੋਹਣੀ ਲੱਗਦੀ ਹੈ।

(3) ਦਸਤਾਨੇ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਦ੍ਰਵਾਂ ਤੋਂ ਹੱਥਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਕਰਦੇ ਹਨ।

(4) ਤਰਲਾਂ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਇਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ।

90. Methane gas released from waste treatment plants can be used as a source of fuel. Which chemical equation represents combustion of methane to produce heat energy ?

(1) $CH_4 + CO_2 \rightarrow 2O_2 + 2H_2O$ (2) $CH_4 + 2O_2 \rightarrow CO_2 + 2H_2O$

(3) $2O_2 + 2H_2O \rightarrow CO_2 + CH_4$ (4) $CO_2 + 2O_2 \rightarrow CH_4 + 2H_2O$

ਵਿਅਰਥ ਉਪਚਾਰ ਪਲਾਂਟ ਵਿੱਚੋਂ ਪੈਦਾ ਹੋਈ ਮੀਥੇਨ ਬਾਲਣ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਰਸਾਇਣਿਕ ਸਮੀਕਰਨ ਮੀਥੇਨ ਦੀ ਜਲਣਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ?

(1) $CH_4 + CO_2 \rightarrow 2O_2 + 2H_2O$ (2) $CH_4 + 2O_2 \rightarrow CO_2 + 2H_2O$

(3) $2O_2 + 2H_2O \rightarrow CO_2 + CH_4$ (4) $CO_2 + 2O_2 \rightarrow CH_4 + 2H_2O$

SOCIAL STUDIES (ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਗਿਆਨ)

91. On 14 Dec., 1959, how many countries accepted the principles of Panchsheel in the General Assembly of United Nations ?
(1) 70 (2) 72 (3) 80 (4) 82
14 ਦਸੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਵਿੱਚ ਕਿੰਨੇ ਦੇਸ਼ਾਂ ਨੇ ਪੰਚਸ਼ੀਲ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ?
(1) 70 (2) 72 (3) 80 (4) 82

92. Democracy is a government of the people, for the people and by the people. Who said this ?
(1) Lenin (2) Abraham Lincoln
(3) Aristotle (4) Mahatma Gandhi
ਲੋਕਤੰਤਰ ਲੋਕਾਂ ਦੀ, ਲੋਕਾਂ ਲਈ ਅਤੇ ਲੋਕਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸਨੇ ਕਿਹਾ ਸੀ ?
(1) ਲੈਨਿਨ (2) ਅਬ੍ਰਾਹਮ ਲਿੰਕਨ
(3) ਅਰਸਤੂ (4) ਮਹਾਤਮਾ ਗਾਂਧੀ

93. According to the Indian Constitution, what is minimum age to become a voter ?
(1) 21 years (2) 19 years (3) 18 years (4) 25 years
ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵੋਟਰ ਬਣਨ ਲਈ ਘੱਟ-ਘੱਟ ਉਮਰ ਕਿੰਨੀ ਹੈ ?
(1) 21 ਸਾਲ (2) 19 ਸਾਲ (3) 18 ਸਾਲ (4) 25 ਸਾਲ

94. What is the main role of the Lok Sabha in the Indian Parliament ?
(1) To interpret laws and to provide Justice
(2) To elect the Chief Ministers of the States
(3) Settlement of disputes between States
(4) To make laws for the country and pass them
ਭਾਰਤੀ ਸੰਸਦ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਸਭਾ ਦੀ ਮੁੱਖ ਭੂਮਿਕਾ ਕੀ ਹੈ ?
(1) ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ
(2) ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨਾ
(3) ਰਾਜਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਵਿਵਾਦਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ
(4) ਦੇਸ਼ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨਾ

95. According to the right against exploitation, children under the age of .... cannot be employed in the factories, which hinder their physical development.
(1) 18 years (2) 12 years (3) 14 years (4) 15 years
ਸ਼ੋਸ਼ਣ ਵਿਰੁੱਧ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ... ਸਾਲ ਤੋਂ ਘੱਟ ਉਮਰ ਦੇ ਬੱਚਿਆਂ ਨੂੰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨੌਕਰੀ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਭੌਤਿਕ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਪਾਉਂਦੀਆਂ ਹਨ।
(1) 18 ਸਾਲ (2) 12 ਸਾਲ (3) 14 ਸਾਲ (4) 15 ਸਾਲ

96. From which country was the ship Kamaghatamaru borrowed by Baba Gurdit Singh ?
(1) England (2) Canada (3) Japan (4) Germany
ਬਾਬਾ ਗੁਰਦਿੱਤ ਸਿੰਘ ਦੁਆਰਾ ਕਾਮਾਘਾਟਾਮਾਰੂ ਜਹਾਜ਼ ਕਿਸ ਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਉਧਾਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ?
(1) ਇੰਗਲੈਂਡ (2) ਕੈਨੇਡਾ (3) ਜਪਾਨ (4) ਜਰਮਨੀ

97. On April 12, 1857 a new movement was established. It was the day of Baisakhi. It was named as Naamdhari movement. Who founded this movement ?

(1) Sohan Singh Bhakna (2) Satguru Ram Singh
(3) Guru Gobind Singh Ji (4) Kartar Singh Sarabha

12 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1857 ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਹੋਈ। ਇਹ ਵਿਸਾਖੀ ਦਾ ਦਿਨ ਸੀ। ਇਸਨੂੰ ਨਾਮਧਾਰੀ ਲਹਿਰ ਦਾ ਨਾਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਹਿਰ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਕਿਸਨੇ ਕੀਤੀ ?

(1) ਸੋਹਣ ਸਿੰਘ ਭਕਨਾ (2) ਸਤਿਗੁਰੂ ਰਾਮ ਸਿੰਘ
(3) ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ (4) ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ ਸਰਾਭਾ

98. On Nov. 22, 1848 A.D. where was the battle fought between the Britishers and the Sikhs ?

(1) Ramnagar (2) Chillianwala (3) Gujarat (4) Multan

22 ਨਵੰਬਰ, 1848 ਈ. ਨੂੰ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਅਤੇ ਸਿੱਖਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਲੜਾਈ ਕਿੱਥੇ ਲੜੀ ਗਈ ਸੀ ?

(1) ਰਾਮਨਗਰ (2) ਚਿੱਲੀਆਂਵਾਲਾ (3) ਗੁਜਰਾਤ (4) ਮੁਲਤਾਨ

99. Who was the founder of Sukarchakia Misl ?

(1) Ranjit Singh (2) Charat Singh
(3) Mahan Singh (4) Gulab Singh

ਸ਼ੁਕਰਚੱਕੀਆ ਮਿਸਲ ਦਾ ਸੰਸਥਾਪਕ ਕੌਣ ਸੀ ?

(1) ਰਣਜੀਤ ਸਿੰਘ (2) ਚੜਤ ਸਿੰਘ
(3) ਮਹਾਂ ਸਿੰਘ (4) ਗੁਲਾਬ ਸਿੰਘ

100. Nawab Kapur Singh was the founder of this Misl. First of all, he occupied a village near Amritsar. He named it Singhpur. Therefore this Misl is also called Singhpuria Misl. What is the other name of this Misl ?

(1) Ahluwalia Misl (2) Ramgarhia Misl
(3) Sukarchakia Misl (4) Faizalpuria Misl

ਨਵਾਬ ਕਪੂਰ ਸਿੰਘ ਇਸ ਮਿਸਲ ਦਾ ਮੋਢੀ ਸੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਉਸਨੇ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਦੇ ਨੇੜੇ ਇੱਕ ਪਿੰਡ ਉੱਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕੀਤਾ। ਉਸਨੇ ਇਸਦਾ ਨਾਮ ਸਿੰਘਪੁਰ ਰੱਖਿਆ। ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਮਿਸਲ ਨੂੰ ਸਿੰਘਪੁਰੀਆ ਮਿਸਲ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਿਸਲ ਦਾ ਦੂਸਰਾ ਨਾਮ ਕੀ ਸੀ ?

(1) ਆਹਲੂਵਾਲੀਆ ਮਿਸਲ (2) ਰਾਮਗੜ੍ਹੀਆ ਮਿਸਲ
(3) ਸ਼ੁਕਰਚਕੀਆ ਮਿਸਲ (4) ਫੈਜ਼ਲਪੁਰੀਆ ਮਿਸਲ

101. In which book describe the biography of Guru Gobind Singh Ji ?

(1) Panth Prakash (2) Bachitar Natak
(3) Khoon de Sohle (4) Dasam Granth

ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਜੀ ਦੀ ਜੀਵਨੀ ਕਿਸ ਪੁਸਤਕ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਹੈ ?

(1) ਪੰਥ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ (2) ਬਚਿਤਰ ਨਾਟਕ
(3) ਖੂਨ ਦੇ ਸੋਹਲੇ (4) ਦਸਮ ਗ੍ਰੰਥ

102. Which Guru Sahib composed the Bani (verses) Anand Sahib ?

(1) Sri Guru Nanak Dev Ji (2) Sri Guru Angad Dev Ji
(3) Sri Guru Amardas Ji (4) Sri Guru Ramdas Ji

ਆਨੰਦ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਬਾਣੀ ਕਿਸ ਗੁਰੂ ਸਾਹਿਬ ਨੇ ਰਚੀ ?

(1) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ (2) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅੰਗਦ ਦੇਵ ਜੀ
(3) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਅਮਰਦਾਸ ਜੀ (4) ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਰਾਮਦਾਸ ਜੀ

103. Which of the following Bani (Religious Sermon) is **not** composed by Guru Nanak Dev Ji ?
(1) Jap Sahib
(2) Japuji Sahib
(3) Var Asa
(4) Var Majh

ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀ ਬਾਣੀ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਦੇਵ ਜੀ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਰਚੀ ਗਈ ਹੈ ?
(1) ਜਾਪ ਸਾਹਿਬ
(2) ਜਪੁਜੀ ਸਾਹਿਬ
(3) ਵਾਰ ਆਸਾ
(4) ਵਾਰ ਮਾਝ

104. What was the other name of Sayyidpur ?
(1) Jaikhabad (2) Firozabad (3) Faisalabad (4) Aimnabad

ਸੈਯਦਪੁਰ ਦਾ ਦੂਜਾ ਨਾਮ ਕੀ ਸੀ ?
(1) ਜੈਖਾਬਾਦ (2) ਫ਼ਿਰੋਜ਼ਾਬਾਦ (3) ਫੈਸਲਾਬਾਦ (4) ਏਮਨਾਬਾਦ

105. In the period of which Mughal Emperor was the land between the two rivers called 'Doab' ?
(1) Babar (2) Humayun (3) Akbar (4) Jahangir

ਕਿਸ ਮੁਗਲ ਬਾਦਸ਼ਾਹ ਦੇ ਕਾਲ ਵਿੱਚ ਦੋ ਦਰਿਆਵਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਧਰਤੀ ਨੂੰ 'ਦੁਆਬ' ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ?
(1) ਬਾਬਰ (2) ਹੁਮਾਯੂੰ (3) ਅਕਬਰ (4) ਜਹਾਂਗੀਰ

106. Bombay Stock Exchange was established in 1875 A.D. at Dalal Street, Mumbai. It is one of the oldest stock exchanges in the world. Its performance is measured by ....
(1) NIFTI (2) COPRA (3) NASDAQ (4) SENSEX

ਬੰਬੇ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜ 1875 ਈ. ਵਿੱਚ ਮੁੰਬਈ ਦੇ ਦਲਾਲ ਸਟਰੀਟ ਵਿਖੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦੁਨੀਆ ਦੇ ਸਭ ਤੋਂ ਪੁਰਾਣੇ ਸਟਾਕ ਐਕਸਚੇਂਜਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ .... ਦੁਆਰਾ ਮਾਪਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।
(1) NIFTI (2) COPRA (3) NASDAQ (4) SENSEX

107. As the 'Agmark logo' is used for Agricultural Products, which logo is used for Gold jewellery ?
(1) ISI
(2) Hallmark
(3) Agmark
(4) None of the above

ਜਿਵੇਂ ਕਿ "ਐਗਮਾਰਕ ਲੋਗੋ" ਖੇਤੀਬਾੜੀ ਉਤਪਾਦਾਂ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਸੋਨੇ ਦੇ ਗਹਿਣਿਆਂ ਲਈ ਕਿਹੜਾ ਲੋਗੋ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?
(1) ਆਈ ਐਸ ਆਈ
(2) ਹਾਲਮਾਰਕ
(3) ਐਗਮਾਰਕ
(4) ਉਪਰੋਕਤ ਵਿੱਚੋਂ ਕੋਈ ਨਹੀਂ

108. Analyse the following facts and state which of the following statements is **correct** ?

Statement-1 : Globalization is opening up of native/domestic economy for rest of the world mainly through foreign trade and foreign investment by Multi-National Corporations.

Statement-2 : A Multi-National Corporations is a business unit that operates its business activities in many different countries at the same time.

(1) Statement 1 is correct and Statement 2 is incorrect.
(2) Statement 1 is incorrect and Statement 2 is correct.
(3) Both statements are correct.
(4) Both statements are incorrect.

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ ?

ਕਥਨ-1 : ਵਿਸ਼ਵੀਕਰਨ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਹੁ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਗਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਵਪਾਰ ਅਤੇ ਵਿਦੇਸ਼ੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਬਾਕੀ ਦੁਨੀਆ ਲਈ ਦੇਸੀ/ਘਰੇਲੂ ਅਰਥਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਖੋਲ੍ਹ ਰਿਹਾ ਹੈ।

ਕਥਨ-2 : ਇੱਕ ਬਹੁ-ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਨਿਗਮ ਇੱਕ ਵਪਾਰਕ ਇਕਾਈ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕੋ ਸਮੇਂ ਕਈ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀਆਂ ਵਪਾਰਕ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਚਲਾਉਂਦੀ ਹੈ।

(1) ਕਥਨ 1 ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਥਨ 2 ਗਲਤ ਹੈ।

(2) ਕਥਨ 1 ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਥਨ 2 ਸਹੀ ਹੈ।

(3) ਦੋਵੇਂ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ।

(4) ਦੋਵੇਂ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹਨ।

109. Primary sector also includes those sectors which use natural resources for their production. Which of the following activities is **not** a part of the primary sector ?

(1) Fishing (2) Building Construction

(3) Farming (4) Dairy Farming

ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੈਕਟਰ ਵਿੱਚ ਉਹ ਸੈਕਟਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ ਜੋ ਆਪਣੇ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਕੁਦਰਤੀ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗਤੀਵਿਧੀਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜੀਆਂ ਪ੍ਰਾਇਮਰੀ ਸੈਕਟਰ ਦਾ ਹਿੱਸਾ ਨਹੀਂ ਹਨ?

(1) ਮੱਛੀ ਫੜਨ (2) ਇਮਾਰਤ ਨਿਰਮਾਣ

(3) ਖੇਤੀ (4) ਡੇਅਰੀ ਫਾਰਮਿੰਗ

110. The Central Bank is said to be the pivot of the banking system of any country. The first Central Bank in the world was established in Sweden in 1656 A.D. In India Central Bank was established on April 1, 1935, Name the Bank :

(1) Bank of England (2) State Bank of India

(3) Union Bank of India (4) Reserve Bank of India

ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਸ਼ ਦੀ ਬੈਂਕਿੰਗ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦਾ ਧੁਰਾ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਦੁਨਿਆ ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ 1656 ਈ. ਵਿੱਚ ਸਵੀਡਨ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਬੈਂਕ 1 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1935 ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਬੈਂਕ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ :

(1) ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਗਲੈਂਡ (2) ਸਟੇਟ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ

(3) ਯੂਨੀਅਨ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ (4) ਰਿਜ਼ਰਵ ਬੈਂਕ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ

11. The matter at present is not only of development, but is to maintain the pace of the development so that the benefits will be more appropriate here of development are not only enjoyed by the present generations, but by the future generations as well. What is such development known as ?

(1) Economic development (2) Sustainable development

(3) Physical development (4) Social development

ਇਸ ਲਈ ਵਰਤਮਾਨ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਮੁੱਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਵਿਕਾਸ ਦੀ ਗਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਲਾਭ ਸਿਰਫ਼ ਵਰਤਮਾਨ ਪੀੜ੍ਹੀ ਨੂੰ ਹੀ ਨਹੀਂ, ਸਗੋਂ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਪੀੜ੍ਹੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋ ਸਕਣ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(1) ਆਰਥਿਕ ਵਿਕਾਸ (2) ਟਿਕਾਊ ਵਿਕਾਸ

(3) ਭੌਤਿਕ ਵਿਕਾਸ (4) ਸਮਾਜਿਕ ਵਿਕਾਸ

112. If Davinder's income is Rs. 10,000 per month and he spends Rs. 7,000 every month to meet his needs. If Rs. 7,000 is his consumption expenditure, then what is the remaining sum of Rs. 3,000 known as ?

(1) Consumption
(2) Currency
(3) Saving
(4) Income

ਜੇਕਰ ਦਵਿੰਦਰ ਦੀ ਆਮਦਨ 10,000 ਰੁਪਏ ਪ੍ਰਤੀ ਮਹੀਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਹ ਆਪਣੀਆਂ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਹਰ ਮਹੀਨੇ 7,000 ਰੁਪਏ ਖਰਚ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ 7,000 ਰੁਪਏ ਉਸਦਾ ਖਪਤ ਖਰਚ ਹੈ ਤਾਂ ਬਾਕੀ ਬਚੇ 3,000 ਰੁਪਏ ਨੂੰ ਕੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ?

(1) ਖਪਤ
(2) ਮੁਦਰਾ
(3) ਬੱਚਤ
(4) ਆਮਦਨ

113. Which program of India is represented by the logo given in the picture below ?

(1) Television network
(2) Digital India
(3) Documentary films
(4) Doordarshan

ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਤਸਵੀਰ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਲੋਗੋ ਦੁਆਰਾ ਭਾਰਤ ਦੇ ਕਿਹੜੇ ਪ੍ਰੋਗਰਾਮ ਨੂੰ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ?

(1) ਟੈਲੀਵਿਜ਼ਨ ਨੈੱਟਵਰਕ
(2) ਡਿਜੀਟਲ ਇੰਡੀਆ
(3) ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਫਿਲਮਾਂ
(4) ਦੂਰਦਰਸ਼ਨ

114. India's first passenger train was run in 1853 A.D. This first passenger train travelled from Mumbai to Thane. This train was operated by three locomotives, Name those locomotives.

(1) Sahib, Sultan, Ganges
(2) Sahib, Multan, Sindh
(3) Sahib, Sultan, Sindh
(4) Sahib, Multan, Ganges

ਭਾਰਤ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਯਾਤਰੀ ਰੇਲਗੱਡੀ 1853 ਈ. ਵਿੱਚ ਚਲਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਯਾਤਰੀ ਰੇਲਗੱਡੀ ਨੇ ਮੁੰਬਈ ਤੋਂ ਥਾਣੇ ਤੱਕ ਸਫਰ ਤੈਅ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਰੇਲਗੱਡੀ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਕੋਲੇ ਵਾਲੇ ਇੰਜਣਾਂ ਨੇ ਖਿਚਿਆ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲੇ ਵਾਲੇ ਇੰਜਣਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਦੱਸੋ।

(1) ਸਾਹਿਬ, ਸੁਲਤਾਨ, ਗੰਗਾ
(2) ਸਾਹਿਬ, ਮੁਲਤਾਨ, ਸਿੰਧ
(3) ਸਾਹਿਬ, ਸੁਲਤਾਨ, ਸਿੰਧ
(4) ਸਾਹਿਬ, ਮੁਲਤਾਨ, ਗੰਗਾ

115. Which of the following is **not** a major shipbuilding centre in India ?

(1) Visakhapatnam (2) Cochin

(3) Kolkata (4) Delhi

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਜਹਾਜ਼ ਨਿਰਮਾਣ ਕੇਂਦਰ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(1) ਵਿਸ਼ਾਖਾਪਟਨਮ (2) ਕੋਚੀਨ

(3) ਕੋਲਕਾਤਾ (4) ਦਿੱਲੀ

116. Which of the following statements is **correct** ?

Statement-1 : Mineral is a natural element which can be organic or inorganic with some specific chemical and physical properties.

Statement-2 : Minerals are found in pure form on the earth's surface.

(1) Statement 1 is correct and Statement 2 is incorrect.

(2) Both statements are correct.

(3) Both statements are incorrect.

(4) Statement 1 is incorrect and statement 2 is correct.

ਹੇਠ ਲਿਖਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਕਿਹੜਾ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹੈ?

ਕਥਨ-1 : ਖਣਿਜ ਇੱਕ ਕੁਦਰਤੀ ਤੱਤ ਹੈ ਜੋ ਕੁਝ ਖਾਸ ਰਸਾਇਣਿਕ ਅਤੇ ਭੌਤਿਕ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੈਵਿਕ ਜਾਂ ਅਜੈਵਿਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਕਥਨ-2 : ਖਣਿਜ ਧਰਤੀ ਦੀ ਸਤ੍ਹਾ 'ਤੇ ਸ਼ੁੱਧ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(1) ਕਥਨ 1 ਸਹੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਥਨ 2 ਗਲਤ ਹੈ।

(2) ਦੋਵੇਂ ਕਥਨ ਸਹੀ ਹਨ।

(3) ਦੋਵੇਂ ਕਥਨ ਗਲਤ ਹਨ।

(4) ਕਥਨ 1 ਗਲਤ ਹੈ ਅਤੇ ਕਥਨ 2 ਸਹੀ ਹੈ।

117. Identify the shaded area in the given map of **India** and state which crop is mainly cultivated in this area ?

(1) Tea (2) Jute

(3) Wheat (4) Paddy

ਭਾਰਤ ਦੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਕਸ਼ੇ ਵਿੱਚ ਛਾਂਦਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਪਛਾਣ ਕਰੋ ਅਤੇ ਦੱਸੋ ਕਿ ਇਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕਿਹੜੀ ਫਸਲ ਉਗਾਈ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

(1) ਚਾਹ (2) ਪਟਸਨ

(3) ਕਣਕ (4) ਝੋਨਾ

118. Name the person, who is known as a water conservationist and environmentalist as well as the 'Waterman of India' ?

(1) Saint Seechewal
(2) Dr. Rajendra Singh
(3) Dr. Harcharan Singh
(4) Balwant Gargi

ਉਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਦੱਸੋ, ਜਿਸਨੂੰ ਪਾਣੀ ਸੰਭਾਲ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਪ੍ਰੇਮੀ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ 'ਭਾਰਤ ਦੇ ਜਲਪੁਰਸ਼' ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ?

(1) ਸੰਤ ਸੀਚੇਵਾਲ
(2) ਡਾ. ਰਜੇਂਦਰ ਸਿੰਘ
(3) ਡਾ. ਹਰਚਰਨ ਸਿੰਘ
(4) ਬਲਵੰਤ ਗਾਰਗੀ

119. The common capital of Punjab and Haryana is Chandigarh. It is spread over an area of about 100 acres. It is very beautiful. It is included in the UNESCO World Heritage Sites. Who designed the city of Chandigarh ?

(1) Le Corbusier
(2) Zaha Hadid
(3) Norman Foster
(4) Philip Johnson

ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹਰਿਆਣਾ ਦੀ ਸਾਂਝੀ ਰਾਜਧਾਨੀ ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਹੈ। ਇਹ ਲਗਭਗ 100 ਏਕੜ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਫੈਲਿਆ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਇਹ ਬਹੁਤ ਸੁੰਦਰ ਹੈ। ਇਸਨੂੰ ਯੂਨੇਸਕੋ ਵਿਸ਼ਵ ਵਿਰਾਸਤ ਸਥਾਨਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਚੰਡੀਗੜ੍ਹ ਸ਼ਹਿਰ ਕਿਸਨੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਕੀਤਾ ਸੀ?

(1) ਲੀ ਕੋਰਬੁਸੀਅਰ
(2) ਜ਼ਾਹਾ ਹਦੀਦ
(3) ਨੌਰਮਨ ਫੋਸਟਰ
(4) ਫਿਲਿਪ ਜੌਨਸਨ

According to the National Forest Policy made in India in 1952 AD, what percentage of the total area of India should be under forests ?

(1) 22% (2) 24% (3) 33% (4) 66%

1952 ਈ. ਵਿੱਚ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਬਣਾਈ ਗਈ ਰਾਸ਼ਟਰੀ ਜੰਗਲਾਤ ਨੀਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਕੁੱਲ ਖੇਤਰਫਲ ਦਾ ਕਿੰਨਾ ਪ੍ਰਤੀਸ਼ਤ ਜੰਗਲਾਂ ਹੇਠ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

(1) 22% (2) 24% (3) 33% (4) 66%

121. ਸਮਾਨਾਰਥਕ ਸ਼ਬਦ ਹੁੰਦੇ ਹਨ :

(1) ਜਦੋਂ ਸ਼ਬਦ ਦੇ ਕਈ ਅਰਥ ਹੋਣ

(2) ਜਦੋਂ ਵੱਖਰੇ-ਵੱਖਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੇ ਅਰਥ ਸਮਾਨ ਹੋਣ

(3) ਜਦੋਂ ਸ਼ਬਦ ਇੱਕ-ਦੂਜੇ ਦੇ ਪਰਸਪਰ ਵਿਰੋਧੀ ਹੋਣ

(4) ਜਦੋਂ ਅਨੇਕਾਂ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਬਦ ਵਰਤਿਆ ਜਾਵੇ

122. ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਵਿਅਕਤੀ ਮੁਕਾਬਲੇ ਲਈ ਤਿਆਰ-ਬਰ-ਤਿਆਰ ਹੋਵੇ ਤਾਂ ਕਿਹੜੇ ਮੁਹਾਵਰੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

(1) ਇੱਟ ਕੁੱਤੇ ਦਾ ਵੈਰ ਹੋਣਾ (2) ਈਨ ਮੰਨਣਾ

(3) ਇੱਟ ਨਾਲ ਇੱਟ ਖੜਕਾਉਣਾ (4) ਇੱਟ ਚੁੱਕਦੇ ਨੂੰ ਪੱਥਰ ਤਿਆਰ

123. 'ਜੀ ਹਾਂ, ਮੈਂ ਖੇਡਾਂਗਾ।' ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਦੀ ਕਿਹੜੀ ਕਿਸਮ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਹੋਈ ਹੈ?

(1) ਨਿਸ਼ਚੇਵਾਚਕ ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ (2) ਪ੍ਰਕਾਰਵਾਚਕ ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ

(3) ਕਾਲਵਾਚਕ ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ (4) ਪਰਿਮਾਣਵਾਚਕ ਕਿਰਿਆ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ

124. '<u>ਤੁਹਾਡੇ</u> ਕੱਪੜੇ ਚੰਗੇ ਸਿਉਂਤੇ ਹੋਏ ਹਨ।' ਵਾਕ ਵਿੱਚ ਲਕੀਰਿਆ ਸ਼ਬਦ ਕਿਹੜਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ ਹੈ?

(1) ਗੁਣਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ (2) ਨਿਸ਼ਚੇਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ

(3) ਪੜਨਾਂਵੀਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ (4) ਪਰਿਮਾਣਵਾਚਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਣ

125. ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਾਕਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਸਮਾਨ-ਯੋਜਕ ਵਾਲ਼ਾ ਵਾਕ ਚੁਣੋ :

(1) ਉਹ ਕਮਜ਼ੋਰ ਹੈ ਪਰ ਡਰਾਕਲ ਨਹੀਂ

(2) ਇਹ ਠੀਕ ਹੈ ਕਿ ਮੈਂ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਣਦਾ ਹਾਂ

(3) ਰਾਜਪਾਲ ਸੈਰ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂਜੋ ਉਹ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹੇ

(4) ਜੇਕਰ ਤੁਸੀਂ ਸਫਲ ਹੋਣਾ ਹੈ ਤਾਂ ਦਿਲ ਲਾ ਕੇ ਮਿਹਨਤ ਕਰੋ

ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਪੈਰੇ ਨੂੰ ਪੜ੍ਹ ਕੇ 126 ਤੋਂ 130 ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ ਦਿਓ :

ਸੱਭਿਅਤਾ ਦੇ ਜਨਮ ਤੋਂ ਹੀ ਇਹ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿੱਦਿਆ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਮੰਤਵ ਗਿਆਨ ਦੇਣਾ ਹੈ, ਕਿਤਾਬੀ-ਕੀੜਾ ਬਣਾਉਣਾ ਨਹੀਂ, ਅਗਿਆਨ ਦਾ ਹਨੇਰਾ ਦੂਰ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਨਿਗੋਆਂ ਕਾਗਜ਼ੀ ਡਿਗਰੀਆਂ ਵੰਡਣਾ ਨਹੀਂ, ਦੂਸਰੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਮਨੁੱਖ ਨੂੰ ਵਾਸਤਵਿਕ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵ ਬਣਾਉਣਾ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਉਸ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਹੈ। ਗਿਆਨ ਸਮਾਜਿਕ, ਰਾਜਨੀਤਿਕ, ਆਰਥਿਕ, ਭੂਗੋਲਿਕ, ਇਤਿਹਾਸਿਕ, ਸਾਹਿਤਕ ਤੇ ਵਿਗਿਆਨਿਕ ਆਦਿ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਗਿਆਨ, ਨਿਰਸੰਦੇਹ, ਕਿਤਾਬਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗ੍ਰਹਿਣ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਅੱਜ-ਕੱਲ੍ਹ ਰੇਡੀਓ, ਟੈਲੀਵੀਜ਼ਨ ਤੇ ਸਿਨੇਮਾ ਆਦਿ ਨਵੀਆਂ ਵਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਹੈ। ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਸ਼ਾਦ (ਨਿਰਾਸ਼ਾ) ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਡੁੱਬੇ ਹੋਏ ਹਨ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ ਅੰਗਰੇਜ਼ਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਕਲਰਕ-ਲੋੜ-ਪੂਰਤੀ ਲਈ 'ਕਲਰਕ ਬਣਾਓ' ਵਿੱਦਿਅਕ ਪ੍ਰਨਾਲ਼ੀ ਪ੍ਰਚਲਿਤ ਕੀਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਦੁੱਖ ਦੀ ਗੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅੱਜ ਪੰਜ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਇਹੀ ਪ੍ਰਨਾਲ਼ੀ ਪ੍ਰਚਲਨ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਜੋ ਅਸਲ ਵਿੱਦਿਆ ਹੈ, ਉਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਮਨੁੱਖੀ ਆਚਰਨ ਨੂੰ ਉੱਚਾ ਤੇ ਸੁੱਚਾ ਵੀ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਦੇ ਦਿਲ ਵਿੱਚ ਦੁਖੀਆਂ ਲਈ ਦਰਦ, ਜ਼ਾਲਮਾਂ

ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਦਰੋਹ ਤੇ ਝੂਠਿਆਂ ਪ੍ਰਤੀ ਘਿਰਨਾ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਜੇ ਕੋਈ ਪੜ੍ਹ-ਲਿਖ ਕੇ ਵੀ ਪੰਜੇ ਐਬਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤਾਨ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਦੋਖੀਆਂ ਨੂੰ ਸਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ, ਸੱਚ-ਝੂਠ ਦਾ ਨਿਤਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਅਨਿਆਂ ਵਿਰੁੱਧ ਕੁੰਡਾ ਨਹੀਂ ਖੜਕਾਉਂਦਾ, ਜਨਤਾ ਦਾ ਕੁਝ ਸਵਾਰਦਾ ਨਹੀਂ ਤਾਂ 'ਉਹਦੀ ਵਿੱਦਿਆ ਜਿਹੀ ਹੋਈ ਤਿਹੀ ਨਾ ਹੋਈ'। ਵਿੱਦਿਆ ਦੇ ਸਰਬ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਮਨੋਰਥ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਰੱਖਦਿਆਂ ਹੋਇਆਂ ਵਿਦਿਆਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਛੁੱਟ ਖੇਡਾਂ, ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਾਰਜਾਂ ਤੇ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਵੱਲ ਵੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਪਾਠ-ਕ੍ਰਮ ਤੇ ਅਧਾਰਿਤ ਪੁਸਤਕਾਂ ਪੜ੍ਹਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਮਾਨਸਿਕ ਤੇ ਬੌਧਿਕ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਨਾਲ਼-ਨਾਲ਼ ਯੂਨੀਵਰਸਿਟੀ ਦਾ ਇਮਤਿਹਾਨ ਵੀ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਭਿੰਨ ਖੇਡਾਂ ਖਿਡਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਸਿਹਤਮੰਦ ਰਹਿ ਸਕਣ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਭਾਸ਼ਨ, ਸੰਗੀਤ, ਨਾਟਕ ਤੇ ਲਲਿਤ ਕਲਾ ਆਦਿ ਦਾ ਗਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਆਪਣੇ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਦਾ ਬਹੁ-ਪੱਖੀ ਵਿਕਾਸ ਕਰ ਸਕਣ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਅਦਿੱਖ, ਅਪਾਰ ਤੇ ਬੇਅੰਤ ਸ਼ਕਤੀ ਤੋਂ ਡਰ ਕੇ ਰਹਿਣ, ਨਿਰੀ 'ਹਉਮੈਂ' ਦੇ ਝਗੜਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਪਣਾ ਸਮਾਂ ਅਜਾਈਂ ਨਾ ਗੁਆਉਣ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਗ੍ਰੰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਸਿੱਖਿਆਵਾਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਅਤੇ ਅਵਤਾਰਾਂ, ਪੀਰਾਂ-ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਦਿਆਂ ਪੂਰਨਿਆਂ 'ਤੇ ਚਲਣ ਲਈ ਪ੍ਰੇਰਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

126. ਪੈਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨੁੱਖ ਪੰਜੇ ਐਬਾਂ ਵਿੱਚ ਗਲਤਾਨ ਹੋਣ ਤੋਂ ਕਿਵੇਂ ਬਚ ਸਕਦਾ ਹੈ?

(1) ਪੀਰਾਂ-ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਦਾ ਸਤਿਕਾਰ ਕਰਕੇ
(2) ਖੇਡਾਂ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਹਿੱਸਾ ਲੈ ਕੇ
(3) ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਸਾਧਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ਼
(4) ਅਸਲ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਕੇ

127. ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਧਾਰਮਿਕ ਸਿੱਖਿਆ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ?

(1) ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੱਟੜਤਾ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ
(2) ਪੀਰਾਂ-ਪੈਗੰਬਰਾਂ ਅੱਗੇ ਝੁਕਾਉਣ ਲਈ
(3) 'ਹਾਉਮੈਂ' ਦਾ ਨਾਸ਼ ਕਰਨ ਲਈ
(4) ਚਮਤਕਾਰਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਪੈਦਾ ਕਰਨ ਲਈ

128. ਪੜ੍ਹੇ-ਲਿਖੇ ਨੌਜਵਾਨ ਵਿਸ਼ਾਦ ਦੇ ਡੂੰਘੇ ਸਾਗਰ ਵਿੱਚ ਕਿਉਂ ਡੁੱਬੇ ਹੋਏ ਹਨ?

(1) ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਵੱਧ ਡਿਗਰਿਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ
(2) ਕਿਉਂਕਿ 'ਕਲਰਕ ਬਣਾਓ' ਵਿੱਦਿਅਕ ਪ੍ਰਨਾਲ਼ੀ ਸਿੱਖਿਆ ਦੇ ਅਸਲ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਢਾਹ ਲਾਉਂਦੀ
(3) ਕਿਉਂਕਿ ਚੰਗੀ ਪੜ੍ਹਾਈ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਨਹੀਂ ਮਿਲ਼ ਰਿਹਾ
(4) ਰਾਜਨੀਤੀ ਬਾਰੇ ਸੂਝ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ

129. ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਦਾ ਦੂਜਾ ਪਹਿਲੂ ਕਿਉਂ ਹੈ?

(1) ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਮਾਪਿਆਂ ਕੋਲ਼ ਬਹੁਤ ਧਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ
(2) ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਦਾ ਸਮਾਜਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ
(3) ਕਿਉਂਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਰਉਪਕਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ
(4) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ

130. ਪੈਰੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਿੱਖਿਆ ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀਆਂ ਨੂੰ ਕਿਤਾਬੀ-ਕੀੜਾ ਬਣਾਉਣਾ ਕਿਉਂ ਨਹੀਂ ਹੈ?

(1) ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਨਾਲ਼ ਵੱਧ ਹੁਸ਼ਿਆਰ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਪੈਦਾ ਹੋਣਗੇ
(2) ਕਿਉਂਕਿ ਅਜਿਹਾ ਹੋਣ ਨਾਲ਼ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਕਿਤਾਬਾਂ ਨਾਲ਼ ਨਹੀਂ ਜੁੜ ਸਕਦੇ
(3) ਤਾਂਕਿ ਰੁਜ਼ਗਾਰ-ਪ੍ਰਾਪਤੀ ਦੇ ਮੌਕੇ ਬਣੇ ਰਹਿਣ
(4) ਤਾਂਕਿ ਵਿਦਿਆਰਥੀ ਸਮਾਜਿਕ ਜੀਵ ਬਣ ਸਕਣ

ENGLISH (अंग्रेज़ी)

131. Combine the given sets of sentences using a non-finite verb :

It was an extremely cold day. I could not work at all.

(Choose the **correct** option.)

(1) Since it was an extremely cold day, I could not work at all.

(2) I could not work at all, because it was an extremely cold day.

(3) It being an extremely cold day, I could not work at all.

(4) It was an extremely cold day, therefore I could not work at all.

132. The sentence - 'Rich should help the poor.' has an error in it.

Which one of the following sentences is its correct form ?

(Choose the **correct** option.)

(1) The rich should help the poor.

(2) Riches should help the poor.

(3) Rich should help the poors.

(4) The rich should help poor.

133. Which one of the following words can be substituted for :

'a word the meaning of which is not clear' ?

(Choose the **correct** option.)

(1) affidavit (2) indelible

(3) incorrigible (4) ambiguous

134. Transform the given sentence into a passive voice sentence :

They have cut down the apple tree.

(Choose the **correct** option.)

(1) The apple tree has been cut down by them.

(2) The apple tree has been cutted down by them.

(3) The apple tree had been cut down by them.

(4) The apple tree have been cut down by them.

135. Identify the subordinate clause in the given sentence :

The restaurant where we had lunch was lively.

(Choose the **correct** option.)

(1) The restaurant where we had lunch.

(2) The restaurant was lively.

(3) Restaurant where we had lunch was lively.

(4) Where we had lunch.

Read the following passage carefully and choose the correct options for the questions (136-140) that follow :

Social media has changed the way we communicate, interact and share information. Online platforms like Facebook, Twitter, and Instagram have become an important part of our daily lives. Social media has made it easier for people to connect with each other from anywhere in the world. It has also enabled marketing companies to reach more people and promote their products more effectively. Moreover, social media has enabled people to spread good messages and also raise awareness about social issues. For students, social media offers numerous benefits. It serves as a valuable resource for learning, enabling access to educational videos, online courses, and expert opinions.

However, social media has some negative impacts as well. Excessive use of social media leads to addiction, wasting valuable time that could be spent on productive activities and declining face-to-face conversation with people. It also causes physical and mental health problems. The spread of fake news and misinformation misleads people and creates confusion.

To sum up, social media is like a double-edged sword – It can be really helpful or harmful based on how people use it. Undoubtedly, it provides amazing chances for learning, connecting with others and sharing ideas. At the same time, it requires careful management to avoid its negative effects. By using social media wisely and with a clear purpose, we can leverage its benefits while minimizing its drawbacks, making it a tool for personal growth and social progress.

136. Which one of the following best expresses the meaning of the word, 'leverage' ?
    (1) to waste resources
    (2) to avoid using resources to your advantage
    (3) to use resources to your advantage
    (4) to destroy resources

137. .... is the possible result of excessive use of social media.
    (1) Improved physical and mental health
    (2) Addiction and wastage of valuable time
    (3) Increased face-to-face conversation with people
    (4) None of the above

138. What is the author's tone in the first paragraph of the passage ?
    (1) humorous (2) neutral (3) negative (4) positive

139. Which one of the following statements is **not** true about Social Media ?
    (1) Misinformation leads to confusion.
    (2) Social media is beneficial only for students.
    (3) Wise use of social media can lead to personal progress.
    (4) Facebook, Twitter and Instagram are online platforms.

140. Which one of the following titles would be the most appropriate for the passage ?
    (1) Social Media : A Menace to Society
    (2) The Benefits of Social Media
    (3) Social Media : A Double-Edged Sword
    (4) The Dark Side of Social Media

HINDI (हिन्दी)

141. 'बंदर घुड़की, गीदड़ धमकी' लोकोक्ति का क्या अर्थ है ? सही विकल्प चुनें -
(1) झूठा रौब दिखाना
(2) बंदर द्वारा घोड़ी पर चढ़कर गीदड़ को धमकाना
(3) बंदर द्वारा घोड़े पर चढ़कर गीदड़ को धमकाना
(4) बंदर द्वारा छलांगें लगाकर गीदड़ को धमकी देना

142. 'उत्तर' शब्द के अनेकार्थक शब्द का सही विकल्प चुनिए -
(1) उतरना, बाद का, मन से उतरना (2) नीचे उतरना, पूर्व, जवाब
(3) बाद का, जवाब, उत्तर दिशा (4) कारण, प्रतिकार, पश्चिम

143. निम्नलिखित में से 'बादल' शब्द का सही पर्यायवाची विकल्प चुनिए -
(1) जलज (2) जलद (3) जलधि (4) नीरज

144. 'अपेक्षा-उपेक्षा' समरूपी भिन्नार्थक शब्द-युग्म के सही अर्थ का विकल्प चुनिए -
(1) लापरवाही-उचित (2) लापरवाही-चाह (3) समान-चाह (4) चाह-लापरवाही

145. 'बल' शब्द का सही 'विशेषण' शब्द चुनिए -
(1) बलहीन (2) बलिहारी (3) बलिदान (4) उपर्युक्त सभी

146. 'धीर' शब्द की सही भाववाचक संज्ञा चुनिए -
(1) धैर्यवान (2) धैर्यपूर्वक (3) धीरता (4) उपर्युक्त सभी

147. निम्नलिखित विकल्पों में से शुद्ध वाक्य को चुनकर लिखिए -
(1) मैं स्कूल जाना है। (2) मुझे स्कूल जाना है।
(3) मेरे को स्कूल जाना है। (4) मेरे द्वारा स्कूल जाना है।

148. 'रमेश' शब्द का सही संधि-विच्छेद चुनिए -
(1) रमा + एश (2) रम + ईश (3) रमे + श (4) रमा + ईश

निम्नलिखित गद्यांश को पढ़ें और अंत में पूछे गए दो प्रश्नों (149 एवं 150) के उत्तर दें :

महानगरों में भीड़ होती है, समाज या लोग नहीं बसते। भीड़ उसे कहते हैं, जहाँ लोगों का जमघट होता है। लोग तो होते हैं लेकिन उनकी छाती में हृदय नहीं होता; सिर होते हैं, लेकिन उनमें बुद्धि या विचार नहीं होता। हाथ होते हैं, लेकिन उन हाथों में विध्वंस के लिए पत्थर होते हैं, वे हाथ निर्माण के लिए नहीं होते। यह भीड़ एक अंधी गली से दूसरी गली की ओर जाती है, क्योंकि भीड़ में होने वाले लोगों का आपस में कोई रिश्ता नहीं होता। वे एक-दूसरे के कुछ भी नहीं लगते। सारे अनजान लोग इकट्ठा होकर विध्वंस करने में एक-दूसरे का साथ देते हैं, क्योंकि जिन इमारतों, बसों या रेलों में ये तोड़-फोड़ के काम करते हैं, वे उनकी नहीं होतीं और न ही उनमें सफर करने वाले उनके अपने होते हैं। महानगरों में लोग एक ही बिल्डिंग में पड़ोसी के तौर पर रहते हैं, लेकिन यह पड़ोस भी संबंध रहित होता है। पुराने जमाने में दही जमाने के लिए जामन माँगने पड़ोस में लोग जाते थे, अब हर फ्लैट में फ्रिज है, इसलिए जामन माँगने जाने की भी जरूरत नहीं रही। सारा पड़ोस, सारे संबंध इस फ्रिज में 'फ्रीज़' रहते हैं।

149. 'सारे संबंध इस फ्रिज में 'फ्रीज़' रहते हैं' - ऐसा क्यों कहा गया है ?
(1) क्योंकि महानगरों में सभी के पास फ्रिज होता है।
(2) क्योंकि आधुनिक समाज में परस्पर संबंधों में गर्माहट नहीं रही है।
(3) क्योंकि आधुनिक समाज में परस्पर संबंधों में गर्माहट बनी रहती है।
(4) क्योंकि लोग अनजान लोगों का भी भरपूर साथ देते हैं।

150. 'महानगरों में भीड़ होती है, समाज या लोग नहीं बसते' - इस वाक्य का आशय क्या है ?
(1) महानगरों में लोग एक-दूसरे पर आश्रित होते हैं।
(2) महानगरों में लोगों के पारस्परिक संबंध बहुत अच्छे होते हैं।
(3) महानगरों में लोगों के पारस्परिक सामाजिक संबंध नहीं होते हैं।
(4) महानगरों में लोग निर्माण कार्य करने हेतु एक-दूसरे का साथ देते हैं।